

Työkansa, kaikkina arkipäivinä ilmestyvä köyhälistön äänenkannattaja, on jokaiselle Canadian suomalaiselle työläiselle välttämätön tietoen välittäjä

TYÖKANSAN

Ainoa suomenkielinen sanomalehti Canadassa. Työväestön äänenkannattaja.

NO. 206 — 1913.

KESKIVIIKKONA, SYYSK. 3 p. — WEDNESDAY, SEPT. 3rd.

VII: S VUOSIKERTA — VOL. VII.

Pyssyhurttien veri-työt Kuparialueella

Lisää uhreja heidän murha-uhreilmoissa

Pyssyhurtit hyökkäsivät rauhallisen väkijoukon kimppuun Kearsarge-kaivoksella Työnpäivinä ja ampuiivat umpimähkään haavoittaneita 15-vuotiaita työläistyttöjä kuolettavasti ja toisia hevemmän.

Koko Amerikan Työväenliitto avustaa nyt Kuparialueen lakkoilaisia. Ilmoisin hilenkaivajain järjestö luovuttanut aluksi \$100,000.

CALUMET, Mich., syysk. 2 p. — North Kearsarge kaivoksella tapahtui eilen kahakka, jossa 15-vuotiaita lakkoilaisia tyttöä, A. Fazakas, joutui erään pyssyhurtin kuulan kohteeksi kuolettavalla seurauksella. Hurttat "selittävät" että lakkoilaiset ajoivat heidät pois kaivosyhtiön omaisuudelta, jota piti suojella ja kun he palasivat, niin lakkoilajit murenevat heitä. Tapauksen näkijät, lakkoilaiset ja muut kertovat, että hurttien "selityksensä" ei ole liitustakaan totta, sillä juuri nuo sheriffi Cruzen koirat hyökkäsivät rauhallisen väkijoukon kimppuun ja ampuiivat umpimähkään miehiä, naisia ja lapsia jotka haavoittaneet tällaista työtä kuolettavasti ja toisia hevemmän.

Ankumien johdosta komentettiin taas sotilaspataljooni Wolvernien ja Kearsarge (kaivoksella) Kearsarge Abbey on määrännyt pidettäväksi tukituksen.

Apua tulee!

American Federation of Labor järjestön sihteeri Frank Morrison on lähettänyt allaolevan sähköpostin L. K. Littlein sihteerille Ernest Millsille, joka vuorostaan on sen lähettänyt lakkoilueille:

Denver, Colo., elok. 28 p. 1913. Guy E. Miller,

Miners Union, Calumet, Mich. American Federation of Labor,

toimenpaneva neuvosto on hyväksynyt Michiganin valtion kuorinikaivajain lakon ja määrännyt kirjelmän lähettäväksi kansallisten ja kansainvälisten unionien virkailijoille, jotka käsittelevät katoettaman paikalliskäsitteitä luovuttamaan niin paljon rahaa kuin voivat auttaakseen kuparialkaivajia pysymään lakossa niin kauan kuin se on oikeutettua, ja kaikkia keskusliittoja kehoitetaan asettamaan komiteita seuraavissa kokouksissaan ja sitä varten kutsuttuina kokouksissa suunnitelluina lisävarjojen keräämistä. Minä lähetän huomenna kirjelmät kansallille ja kansainvälisille unionille ja keskusliitoille.

Frank Morrison.

Springfield, Ill., elok. 29 p. Guy E. Miller, Miners Union, Calumet, Mich. Ilmoisin Mine Workers Union avustaa Michiganin lakossa olevia

Pääministeri Sifton ilmoitti tänään, että työläisistön oleminen kien ylimääräinen vaan tavallinen istunto, jossa tullaan käsittelemään tulevan vuoden menoarvio y. m. asioita.

SOUTH VANCOUVERIN LIBERAALIT KALASTELEVAT TYÖLAISTEN SUOSIOTA. SOUTH VANCOUVER, B. C., elokuun 29 p. — Viisitaista sanaa käsittävissä päätöslauselmissaan South Vancouverin liberaalit tuomitsivat maanukun konservatiivisen hallituksen, kun se ei ole tulkinut niitä syitä, jotka johtivat lakkoon ja kun se ei ole edes yrittänyt kään siviililä lakkoa ja edelleen he vanivat, että hallitus nyt ryhtyisi sovittelemaan riitaisuuksia.

Tällä liberaalien päätöksellä voine olla jonkunlainen vaikutus hallituksen, sillä se muokkaa yleisiä mielipiteitä myönteisiksi lakkoilaisille. Mutta kenenkään ei tarvitse huulla heidän tehneen päätöksen siksi, että työväestön hyvävointi olisi heidän sydämiinsä. He leikivät sen loivossa saada työläiset suosiolliseksi liberaalipuolueelle.

Vancouver-saaren lakko

Uusia vangitsemisia Ladysmithissä. — Sotavoimaa lakkoilueella on pienennetty. — Vancouverin liberaalit keinoittelemaa työväestön haastamista tuomitsella maanukun konservatiivisen hallituksen se ei ole kottanut sovitella hilenkaivajain lakkoa.

(Mualla kirjenvaihtajalta.) Eilinen päivä (t. k. 24 p.), "heran pyhä sapaatti" oli rauhallinen, ei vängittu ketään. Mutta tänään on taas entinen tuntu ollut käynnissä, sillä 11 miestä vietiin sotilaiden vartiomaan itäpuolella Nanaimon vankilaan. Myöskin tänne tuli tänään armeijan sotikunta Victoriasta. Nollatita täältä on viety pois tiesi monet, joten niitä on nykyään paljon vähempi kuin ensipäivinä.

Minkäänlaisia rauhanotoksia ei ole tapahtunut, vangittuakaan eivät ole tehneet vastarintaa, vaikka joukossa on sellaisiaakin, jotka eivät ole olleet kungissaan kallellakoiden aikana. Tällainen kirja- ja paperikauppa omistaja Harry Hughes on nostanut \$5,000 vahingonkorvauksen vaatimuksen.

"The Daily Colonistia" vastaan valheellisen uutisen julkaisemisesta. Sanottu lehti kun kertoi mitään sotilaita olevia perinteitä näiden kirjakauppaan omistajalle: ei kukaan antaisi asevarastoa heidän säilytettäväkseen kun on tällainen kriittillinen aika, johon kauppias oli suostunut. Niin vähäpääsistä tuo sin juttu näyttääkin, niin, sillä on kukaan ei ole ollut siinä.

Työnpäivän veltto Port Arthurissa

Port Arthurissa oli sosialistien työnpäivä lakkoilueen osan tulokautta mielenosoittajia. — Sosialistien kulke oli paljon mahavampi kuin unionistien. — Tuhansittain oli yleisiä kokoontumia kadunvarsille ihmettelemään sosialistien voimainpölyä. — Juhlatentillä puhuttiin useita eri kielillä innostuneelle yleisölle päivän merkityksestä.

Port Arthurin sosialistien toimenpanema työnpäivän mielenosoituskulke muodostui mahavaksi voimainpölyksi. Kymmenen tienoisia lähti kulke järjestämisessä riiveksi liikkeelle "Tönnpöly" edustalla, punapipujen hahmutoissa ja torisointikappaleen kajahtavassa innostottajia säveltyä. Mielenosoittajia oli tuhankunta ja nuo dostui tästä mahavasta ylös. Suuret ihmisjoukot kierehtivät katujen varsille ihmettelemään tätä sosialistien voimainpölyä, joka herättikin monessa vanholisessa työläisessä uuvuon lakkoilutteen eloon ja viitoi heille tietä missäpäin työläisten todellinen turva ja tulevaisuus on. Kaupungin vanhoillisten unionistien toimenpanema työnpäiväkulke oli joka sulutessa heikoksi sosialistien mielenosoituskulkeksi, ainoastaan ulkonäkönsä komeutuksella ja kaikkialla markkinahimpunhappuilla se "loistavampi". Varmasti sosialistien ensi työnpäivän kulkeessa joukot suuresti lisääntyvät, sillä unionistien markkinapuhut osittivat monelle työläiselle, mitä lajia väkeli he ovat, verrattuna sosialisten suurmennoiseen mielenosoitukseen kappalitessa vastaan.

Hyvässä järjestyksessä saapui kulke yhdenyhtenä tienoisia juhlatentille. Täällä puhuttiin useilla eri kielillä innostuneelle yleisölle päivän merkityksestä, y. m. Sitäpäin esiteltiin vielä runoja, lauluja j.n.e.

Vielä muutamia tällaisia mahavia mielenosoituskulkeita, niin heräävät juoksevat liikkeeseen nekin työläiset, jotka vielä sokasta juoksevat porvarein peristä ja jotka haalivat työnpäivän julkisissa työväenloisun pettajiä, porvaripolitiikoisja pitämään, vaan tänäkin työnpäivänä unionistit tekivät.

Porvarilehdet kavalsit kottoktavat. — Kaksioiskapunkien porvarilehden johtosangen hyvillään sen johdosta, että ammattionistit, "kaikki entiset käykivät unohtaan", taas pokkuroivat porvareita.

Kaksioiskapunkien porvarilehden johtosangen hyvillään sen johdosta, että ammattionistit, "kaikki entiset käykivät unohtaan", taas pokkuroivat porvareita.

Kaksioiskapunkien porvarilehden johtosangen hyvillään sen johdosta, että ammattionistit, "kaikki entiset käykivät unohtaan", taas pokkuroivat porvareita.

lainlaattajakunnan jäsenet Don Hogarth ja James kuuluvat puhuneen "kohtelias". Kavalsit mallein sanovat porvaripolitiikoisja pitämään, vaan tänäkin työnpäivänä unionistit tekivät.

Toista on näy noilla lehtineiköisillä kun he kottavat kertoa sosialistien kulkeesta. Port Williamin "The Morning Herald" ei tiedä siitä mitään, Port Arthurin "Evening Chronicle" kuittaa koko jutun muntamalla sivulauseella, mutta "Daily News" valistaa pimeitä lukijoitaan seuraavasti: "Unionistien kulketta odotetaan eilen väkijoukkoja huvitti todella sosialistien kulke, jossa oli joutain 200 miestä ja viisikymmentä naista. Heidän oli määrä lähteä suomalaiselta haalilta samaan aikaan kuin suuren kulkeun oli lähdeä John ja Algoma kaduilta, mutta kun he saattoivat astua riviin, niin he pääsivät kulkeumaan hyvinkin puolta tuntia ennen suuren kulkeun lähtöä. Suomalaisen sotikunnan ja paikallisten, neljällä autolla ajavien sufragettien johdolla sosialistiparatiitti kulki pitkin Cumberland ja ylös Arthur kaata Baypuistoon, missä se juhlitti.

Raypuistossa oli torkaistu pieni lava noille suomalaisille musiikkimiehille ja kahdella pienellä tanssialueella sosialistitytöt jokoivat sosialistisia velleitä, sosialistisia munia ja sosialistisia maitoa. Kentän toisessa osassa oli eräs toveri, kirkkanaan valikoima sosialistia kirjallisuutta, jota hän myyken-teli jokaiselle ken etsi valistusta. Musiikkilavan vieressä oleva suunnaton lippu julisti, että sosialistit vaativat 8-tuntin työnpäivää. Muuta sellaisia merkkeitä ei ollut joten tämä oli kaiketi asettu "tunnustelija".

Silloin tällöin soitokunta soitteili eri kappaleita, piipahtaen joskus "Marseljesinkin". Puhelehti pidettiin nojalla eri kielillä ja niiden loputtua jokainen läsnäolijalla oli sitä mieltä, että kaikki tulee päättymään hyvin ja alkoivat nauttimaan. Kaikki olivat kokiä ja heillä nähtiä olevan aika hiipsti. Puolen päivän aikaan hiipsti, kun saati vettä joten toverit alkoivat vetäytyä balsamipuiden suojan.

Numerot ehkä eivät voi vaihdella, mutta valehtelijat voivat numeroida; sen osottaa selvästi Daily Newsin lukkaritoimituksen jankin lasku, että sosialistien kulkeessa oli vain 250 henkilöä! Miksi ei tuo lehtipahanen sano mitään siihen oleskaksikymmentä tai vain kaksi. Osiisahan tuo pelottavan voiman kerannin saanut häidetyksi pois näyttämöstä kun vain olisi rohkeasti laskenut.

VAATIVAT PALKANKOROTUSTA. — Rikossa kuolleiden joukosta on tunnettu seuraavat: R. A. Hotchkiss, C. W. Seranton aisimisyshet pomon Leonard...

VAATIVAT PALKANKOROTUSTA. — Rikossa kuolleiden joukosta on tunnettu seuraavat: R. A. Hotchkiss, C. W. Seranton aisimisyshet pomon Leonard...

Hirveitä junarikkoja

Monta kymmentä ihmistä kuollut; toistasataa loukkaantunut

Kaksi onnettomuusta tapahtui Yhdysvalloissa ja yksi Englannissa. — New Haven rautatiellä tapahtuneen rauhan rikon uhrit olivat kesähuviiltoja palaavia "parempiosaisia".

NEW HAVEN, Conn., syysk. 2 p. — Hirveä junarikko tapahtui taas New Havenin rautatiellä kun Mainen valtion kesähuviilto-alueita saapuva "Bar Harbor Limited" -niminen upea pikajuna seisi tämän kaupungin edustalla ja toinen, "White Mountain Express" ajoi siihen kello 6.56 tänä aamuna.

Kuolleiden luku, yhtien virkailijain ihmisten mukaan, on kolmetoista ja loukkaantuneiden noin viisikymmentä. Kaikki surmansaaneet ja loukkaantuneet olivat Bar Harbor junan kolmessa viimeisessä makuvuonossa. White Mountain Expressin miehistöstä ja matkustajista ei kukaan loukkaantunut vaarallisesti.

Kumpikin juna oli täynnä matkustajia, jotka saapuivat Mainen ja White Mountainin kesähuviiltoja. Ne olivat myöskin tyyneet ja rautatien peitti saava sumu. White Mountain Express kulki Bar Harbor junan kahden minuutin välein läpi ja heitti kolme vauun polu radalla. Yhtenäksönsä oli niin ankara, että laakan ja vuodevaatteet lensivät noista tarttuneen lähelleolijain päälle ja jalkapölyjänsä missä ne vielä riippuvat kun apujuna saapuivat. White Mountain Express ei viittoutunut tuossa kamalissa raskasyksessä juuri lainkaan, se läksi mutamien tintien kuluttua ja saapui täkäläiselle asemalle kello 9.40 aamulla mennessä siten suoraan New Yorkiin.

White Mountain Expressin kuoli tällä kertaa seitsemän vauun, jotka kuljetti veturi No. 1337. Veturinkuljettajana oli A. B. Miller ja konduktööri E. Fowler. Makuvuonut, jotka siirtyivät paikkoihin olivat Pullman-mallia, kolme "Chaocolor" Kinto'sta, Me. ja "Chaocolor" Portlandista. Me. Kolmas vauun, joka viikkautui ratapenkereille, oli "Chisholm" ja sen tähttyivät melkein yksinomaan Moonmouth'ista, Mainesta, huviiltoja palaavat joukot, kotoisin New Yorkista, Philadelphiasta y. m. Viimeksimainittuista vauunista löydettiin seitsemän ruumista.

Kaikki matkustajat olivat makuvuonjoillaan ja yövaatteissaan, joten kuolleiden tunteminen oli vaikeampaa. Kuolleet ja loukkaantuneet tuotiin tämän kaupungin ruumishuoneisiin ja sairaaloihin.

Kuolleet.

Rikossa kuolleiden joukosta on tunnettu seuraavat: R. A. Hotchkiss, C. W. Seranton aisimisyshet pomon Leonard...

Robert Yahn, 4449 Lyceum ka-tu, Philadelphia; kuoli New Havenin rautatiellä.

H. F. Martin, Bryn Mawr, Pa. Eräs nainen, jonka käsialaukussa oli nimikirjainet "M. H. M." tahi "M. H. H."; kuoli matkalla sairaalassa.

Harry K. Iami, kuoli täkäläisessä Meridian sairaalassa.

Hirveä junarikko Englannissa.

KIRKBY STEPIEN, Westmoreland-kaunti, Englanti, syysk. 2 p. — Viisitoista henkilöä kuoli ja kolmekymmentä loukkaantui kun "kuuluisan" London-Scotland Expressin kaksi osaa törmäsivät yhteen.

Rikko tapahtui Midland rautatiellä, lähellä Hawes Junctionia. Nämä kaksi osaa (itseasiassa kaksi eri juna, mutta kulkevat samalla aikaa) olivat matkalla etelään juna kun toinen ajoi ensinivauun läpi. Vauun syytti tuleen, joten useimmat loukkaantuneista lopullisesti menettivät henkensä liekeissä. Noin kymmenkunta loukkaantuneista vielä kuolee vammoihinsa. Yhdeksän hiiltyntä ruumista otettiin ruuinoista ja toisia luovuttavien on vielä ryökykoissa. Loukkaantuneet kuljetettiin ylimääräisillä junnilla Leedsin ja Carlisleen sairaaloihin.

Melkein samalla paikalla tapahtui jouluk. 26 p:nä, 1913, junarikko, jossa kahdeksas matkustajaa kuoli ja kaksikymmentä-viisi loukkaantui. Tämänpäiväinen ryysys osoittaa huomattavaa edistystä liikevaltoitten murhaamisen alalla.

Rock Island rautatiellä myö. CEDAR RAPIDS, Ia., syysk. 2 p. — Etelään menevä matkustajajuna Rock Island rautatien Deborah-radalla rikkoutui lähellä Maynardia, Ia., myöhään eilen. Koko juna suutui alas kymmenen jalkaa korkealta ratapenkereeltä. Kolme henkilöä kuoli ja kolmekymmentä-viisi enemmän tai vähemmän vaarallisesti loukkaantui. Onnettomuus johti kiskojen toistaiseen etäntymisestä.

EI VALEAJA ENNEN EDUSTA JAKAMISTOJA.

EDUSTA JAKAMISTOJA. — VANCOUVER, B. C., elok. 30 p. — Canadian valtioliiteeri Louis Coderre, joka nykyään vieraillee länsirannikolla, sanoi eilen illalla, että Canadassa ei tule olemaan vaaleja emmekun edustajajapaikat ovat uudelleen jaetut ja että Bordenin hallitus myöntää vaalien ennen edustajajakojen uudeksi jakamista olevan vääräyyden länsirannikolla kohtaan.

Lisää uhreja heidän murhaustuteloonsa

ne on perustettu union haaroos-
ta, johon lienee yhtynyt kaikki
siellä työskentelevät. Jonkun ver-
ran palaa varten on herättänyt lak-
koavustavaroja käyttäessään. Asia
on nyt sellainen, että muutamia
suomalaisia tuli Riversin laivasta
kalastamasta aikomuksella mennä
saattolalle kaivoksele töihin. Mutta
kuultuaan lakosta selittivät väi-
stävansa avustusta etteivät he tahdo
mennä rikuriksi. Asia on tähän
asti oikein. Mutta kun ympäristö
on ehkä mahdollisuus työn
saantiin ja kalastuksesta pala-
vien tuskat ei olleet aivan tyhjät,
niin siitä kai on asialle saatu ai-
hetta "miinkuin se onkin sano."

KIERTAVAN TELUA.

Keego, Ont., on C. N. R:n var-
alla suomalaisen "seksuuna" sa-
sain asuinpaikan, missä M. Saari
on työnjohtajana, sekä perheineen
hommien ravintolapuolen miehille.
Työkansan ja kirjallisuuden kaup-
pa sujii sentään täyttyvästi
huolimatta siitä, että eivät kaikki
ällyneet tiedon valistava mer-
kitys, eikä ollut heidänlaisillaan
asimustakaan ruveta seuraamaan
sivistyksen ja ihimilliyden
välttämättömän tunnusmerkkiä, jär-
jen peittien toteuttamista tos-tie-
den loimuavissa ahoissa. Tuleva-
isuus on sosialismin kaikista hu-
vittuina. Taantumusten hämärtyä
yhtä enemmän ihmänkäyttöä
jäävät.

Rossmere, Ont., myös jo mainit-
tien varrella, sekä tiedä kun-
nosapikinakin mutapajakin.
Täällä ei ollut suomalaisia muu-
tuja työnjohtajia E. Mickelson
perheineen, jotka samalla toimiv-
at ravintola-tiellä täällä.

Kirjallisuutta täällä myin usei-
den dollarien arvosta. Työkansan
ja Väkeleäni tuli heille entis-
tään, joten ei sopinut enempää
yhdeksi perheeksi vastikaan.

Tässä on myös uudet kalpeet,
joissa on ainoastaan viime talven
allat omia miehiä, jotka ovat tehneet
ratapölkkyjä. Taasen talven tul-
lessa aletaan työt saamassa esi-
kä, joten tännekin jokuunäkö-
työläisiä voi pueta työttömyyden
hivittä ankanan talven ajaksi.

Maabellassa, Ont., on maltant
olla nyt palatessaan poikkeaa-
mista; siksi sopivasti sen etei
sain olla yötä täällä. Täällähän,
kuten jo olen kertont, monemat
kallani sain runsaasti tiedonvä-
liä kylvetyksi, joten nytkin toi-
vojn jouti saavani aikana täällä,
jossa en pettynytään. Useiden
tohtorien edestä jätin nytkin heille
kirjoja. Postin holttaimen on tääl-
lä kunnollinen.

Miehä tuli tänne justin puoli-
kymmentä aikomuksella rakentaa
kimpipiä lähesuudella, missä tal-
ven tulien asustavat metsätyömie-
hiä. Tälläkin sähköttäjät toveri
Cullen on sanoton metsätyön pai-
kallisten hoitaja.

Twyn City, Ety. myöskin sam-
tien varrella "seksuuna"-miesten
oimipaikka. Suomalaisia on kaksi
perheellistä ja kaksi yksinäistä
miehiä. "Työkansaa" myin pari
tilausta, sekä jonkunverran kirjalli-
luuntia, joten täälläkin osaltaan
vaaraututtivat oma liikettänsä.

Vanhoillisuus" tuntui olevan hei-
den keskuudessaan vikatun ro-
muun, missä sen oikea paikka
tietysti on. P. A. D. varrella
tässä noin 1½ mailin etäisyydellä
on suurenlainen tilitiedossa, jossa
työskentelee kaiken kaikkiaan lä-
hes kymmeniä miehiä. Laitos on
uudempien vaatimusten mukai-
nen rakenteeltaan.

Homan yleiskassasta C. N. R:n
tien varrella, Port Arthurissa
Port Francisin Ont.

Työläisten järjestämisestä on

johtajataksa, muista niistä pu-
humaattakaan. Ainoiden ollessa
tuollaisessa rapioitilassa on selvi-
ä myöskin paikallisten hävityn alai-
uus — kaksi dollaria päivältä,
työnjohtajat saaden \$2.90 päivä-
ti. Tämänlaiset unionit ovat juuri
niitä työläisten järjestäjiä, jotka
parvarti niin mielellään kutsuvat
"vaaratonmihiä unioniksi". Aina-
kin täällä linjalla on sanoton uuden
tähänastinen toiminta ratatietu-
teihin nähden ollut kaikkea muu-
ta, kuin ehkä vaarallista. Tämän-
lainen harkottelevan, unisen unioni-
toiminta onkin alkanut kyllästy-
tämään niitäkin maksajia, jotka
ovat odottaneet jostakin paran-
mista unionissa vastianv yhtiöitä
työläisilleen. Uusien virkallaj
vart rippivät ikivanhoja tra-
ditiionsaaneen kiinni, kuin ryy-
jumaalassaan. Ajatellen me: mi-
täsä niitä "ritoja" rakentaa? Jo-
kainen siä herrain niin hyvä väl-
jemmaljoja kaistella, kun ruveta
työläisten etujen puolesta kiin-
tämään ja tuon tuostaan sovit-
telukomiteoita asettelemaan. Sem-
moista se sitten on kun ei unioni
ole ottaneet ohjelmassaan tinkimä-
ttömiä luokkatuolien luonnetta
työn ja pääoman välisistä kys-
ymyksistä, jotka eivät ratkoudu
sektileuppien kautta tapahtuvi-
la riveleurailla, vaan kapitalis-
tin täydellisellä ryytöstimisoi-
kuksella menettämällä.

Yleensä työläiset täällä linjalla
omaksuvat radikaaliset mielipi-
teet. Lukuistat ovat kireitä sosia-
listeja, jotka näkevät sosialismin
sa ihmiskunnan ainoan hyötyvoin-
nin ja vapautuksen nykyisistä
"kristillissieluisten" tyrannien
kouramuksesta, jotka koetta-
vat kaikenlaisia, saadaksensa yhä
enemmän työttömyyttä, epäloisi-
va kaiken kysä, isäntöimä, orjoja ja
työläisten turvastaamista kaikkil-
la, vaan senvuoaksi, että uskonol-
la ratsastavat enemmän ja enem-
män liekeittöivä kassasivat ja y-
lellisyydestä ryytiä sisäivät.

Työväen kirjallisuus ja sanoma-
lehdet melkein poikkeuksetta tääl-
lä kaupassa tekevät. Jos tänne tu-
lissi joku "Auttajan" tai jonkun
muun lehden agenttija, lehtien
joutien tarkoituksena ja sisimppä-
ihanteena on lyödä vasten tieteen
kirkeittä kasvoja uskontojen po-
taska-keittäisissä sinutun moja-
kan, niin tulkun kahvirahoja
saivat "stohlistana". Toisin se
sentään veti minun laukunsa
ilman käytännöllisen, välttämät-
tömän vartan ulosmonen kanssa:

koska tuksi sosialistisia lehtiäme,
sekä kirjallisuuttamme lahusivat
— rehelliiset työläiset noin \$400.00
arvosta, siihen vasten laukukirjas-
tojen ostet päälle. Mutta tuon
summan edestä antamati vartan-
vartan onkin siitä, jonka va-
masta viisouden temppelel rakent-
amati tietoisuuden kristillistien
talle, missä sosialismin vaputta-
valle voimale oikeuden jumaatta-
ret soittavat totuuden kiusta kan-
neta ihmiskunnan jakamatonta
hyötyvoinnin kunniksia, ja ny-
kyisten kunninkaiden, jumalten ja
perkeleiden satuloissa ratsastavien
tyrremiden ja pappuden iankaiki
kieski tuomiopasuunaksi.

Saksen.

Tietoja eri aloilta

RUUMISAUTOMOBILI RUU-
MISVAUNUUN SIJAAN.

Jokainen päivä tuo mukanaan
uudistuksia ja kaikkialla yhä
jäättää uusia ehdottomasti vanhan
tilaustien. Niinpä nähdään, että sel-
lailinalla aloilla kun hautoama-
nost, joiden perustana on satoja
vuosia vanhat traditiot, saat-
ta tapahtua vallankään.

KIRJOITAVA TELEFONI.

Tänään uuden keskinäisen tekijä
on muuna Strasburgissa saava
saksalainen insinööri, nimeltä Al-
fred Rumpeler, jos keskinästä näyt-
tä vastavaan tarkoituksena, se on
merkitty erikoisen suuri, sen a-
vulla on niit mahdollista antaa te-
lefonitte tietoja silloinkin, kun se
henkilö, jolle soitetaan, ei ole lä-
snä, nimittäin siten, että telefonee-
raaja kirjoittaa koneensa kiin-
nitettyyn lappuun kirjeen, jonka
langan toisessa päässä oleva kone
siten kopioi valokuvamaa isän-
tän nähtäväksi.

Ranskalaisen lehden "Le monde
illustré" jayssuuna mukana vie-
tun kirjeen valokuvaa aikaa ai-
noastaan yhden minuutin.

Kokeiluotteluun, jossa oli lä-
snä pallo sanomalehtien ja am-
matinmihiä, kirjoitettiin telefo-
niin n. 50 km:n päästä, Pariisista
Armainevilleriin, ja tulos oli erit-
tään hyvä.

Edison on kauan mittinnyt tele-
fonilaitetta, joka merkitäisi muis-
tin lausutus sanat. Jo kauan sit-
ten oli hänellä sama tuuma kuin
tällä saksalaisella telepaanik-
kijällä. Edisonin keskinästä jui-
tekin silloin ainoastaan tietelli-
siksi ihmetyksi, kun telepaanista
se sijaan näyttää "Le monde il-
lustré" lausummon mukana tule-
van käytännöllisen kelpaava lai-
tos.

MAAILMAN VEHNÄSATO.

Kun viljankorjuu tärkeimmistä
tuotantomaisista nyytemien on al-
kanut, voidaan satolaskelmat lä-
hesä enemmän todellisuutta vastaa-
vaksi. Tunnettu amatteitteli
"Beerhohms Corn Trade List",
joka satolaskelmat edellisiinä
vuosina ovat osoittaneet lou-
tettaviksi, on askettain julausut
vuorokauskaiset laskelmat maailman
vehnäsadosta. Sen mukaan oli
vehnäsato koko maailmassa:

1913	476.3 milj. qrs
1912	462.9 "
1911	435.3 "
1910	442.3 "
1909	437.4 "

Maailman vehnäsato on tämän
vuoden ollut tänä vuonna suu-
rempi kuin koskaan ennen, 14 mil-
joona quarteria suurempi kuin
viime vuoden erittäin runsas sa-
to. Jaettuna tuotantomaitten uu-
kkaan oli sato:

Europassa	Ulkoeuroop. mais-	Ulkoeuroopan maissa:
1913	262.3 milj. qrs.	214.0 milj. qrs.
1912	249.5 milj. qrs.	213.3 milj. qrs.
1911	236.7 milj. qrs.	198.6 milj. qrs.
1910	252.3 milj. qrs.	190.0 milj. qrs.

Tärkeimpiin tuotantomaitten
satoa ei Beerhohmin arvion mu-
kaan milj. qrs:ssa:

	1913	1912	1911
enäjä	105,0	90,5	67,0
adysvallat ..	92,0	91,0	78,0
tia	44,5	45,8	46,3
nska	41,5	41,7	40,3
lia	24,8	20,8	24,0
ksa	19,0	20,0	18,7
gentina ...	21,0	25,0	20,7
nada	28,0	26,0	27,0

Venäjän vehnäsato on erilaista-
la laiteistä tulleitten laskelmien
mukaan suurempi kuin koskaan
ennen ja tuntuu vasti viime vuoden
satoa suurempi. Virallisen satolas
kelma arviot vehnäsaden 1,311
milj. puidak, kun sato v. 1912
oli 1,117 milj. puud. ja 1911 887
milj. puud. Pohjois-Amerikan sa-
to on nykyisin eri laskelmien mu-
kaan viimevuotista suurempi. Etelä-
euroopan maista tulee Hollannis-
laissa, Italiassa, Espanjassa
sekä Saksassa suurempi vehnäsa-
to kuin viime vuonna. Beerhoh-
min laake Saksan sadon pienem-
mäksi kuin viime vuonna, mutta
nyhemmät saksalaiset arviot o-

vuoksi ajoin onsaottavalla kysellä,
kuinka kaikki oli tapahtunut.
"Oletteko lounakut kättene?"
— kysyin.

"Niin, — se olisi pitänyt kerto-
mus, mutta se on niin jokuapäivä-
nen asia täällä, ettei niihin kukaan
joudu kiinnittämään huomiota.
Sellaisia tapauksia tapahtuu tääl-
sä maassa joka päivä, vuodessa
satoja tuhansia", sanoi hän syvä-
n huotien, kasvoillaan alaku-
loinen ilme.

Toverittani silmät suurentivat
ja hieman omaakin pintaani käi-
si, kun hän sanoi sitä jokuapäivä-
seksi.

"Missä lounakkaunnet?"
— kysyin.

"Montanassa, lähellä Butten.
Olen enemminkin lounakut jalka-
ni" lausui hän surunvotavasti.
Hän näyttävisti kosoi tahdon-
hujutusta etsiäkseen mielenliiku-
tusta ryytiänsä kulkiaan sekä a-
suttui tankammin pyllystä vas-
teen istumaan, mutta siitä huoli-
mista kilisevät silmätään kosteain.
Hänen huolensa värvähtivät hie-
män ja hän alkoi värväillä ää-
nellä kertoa.

"Pojat!", sanoi hän, "minäkin
olin tervä ja voimakas, kun tuln
kahdeksan vuotta sitten tähän
maahan. Minulla oli kunnia toi-
voita ja valoisia suunnitelmia elä-
mäni ja tulevaisuutteni varten
niinkuin jokaisella, joka ei ole pal-
joa kokenut eläimin todellisuutta.
Mutta uskokaa minua, mitä ei ai-
na yksilönä ajata perille. Ajoi-
nen tiena rahaa ja sitten palata ko-
timaahan sekä perustaa oman ko-
din ystäväni kanssa, joka jäi sin-
ne uuremaan, jota kutsumin lähe-
llymme. Mutta ennen kuin kiele-
nautumukseen tui halitaa, vaan
ainahan rakkain työtöimä meni
kaupaksi, kun ei oli tervettä ja
nuoretka: tukkikämpillä se kel-
pasi, joten silloin tällöin vain lä-
hetettiin kotiniin vanhempieni
sitten summan. Mutta sitten lou-
kauntui tämä jalkani kolikollalla
ja sen paraneminen ei mi kaikki,
mitä oli varannut tulevaisuutta-
ni varten, ja paraneminen jälkeen
on päässyt työhön samaan paika-
kan. Pasi sanoi vaan perillises-
ti ettei heillä ole raajajärkkoa tar-
vii, kyllä he saavat tervetvään
työvoimaa." — Seilaista on täällä
vapassa maassa."

"Päisin vihdoin eräiseen rauta-
multakaivantoon, siksi kunnes tu-
li paniikkialue. Kaivannon suljet-
tiin, tehtaat paettiin seisomaan, ei
auttanut muu kuin harhailu ja
pari maata työttömyinä kuten mi-
joonat toiset. Se oli kova, mutta
kaikki on kestäetty. Sitten pääsin
loose hilliväntä, josta nyt si-
täniäkin, kun oli verovuodesta
tuotantomaitten heikentunut,
sekä niiden ihmiskyettien "kysie-
tiä, joita tämä kiero järjestelmä
kasvattaa, mutta sain estettyä se-
ni."

"Täällä seisoikella muutamia
suomalaislakin asemalla, joille
kerroimme kaikki mitä oli tapaht-
unut. He keräsivät heti sen ver-
ran varoja kokoon, että pääsimme
D:n kaupunkiin saakka lääkärin
apua saamaan. Rahattomina jou-
duimme St. Maryn nuorisasaa-
lissa, melkein samaanlaisten hevos-
lääkärin hoitotakissa, kuin siel-
lä, tässä paikassa. Siellä sielä-
töni leikattiin viimeinenkin ty-
ki pois. Kun valitin tuskaa, sain
lyöntejä päähäni sekä jotakin uu-
vuttavaa lääkettä, joka muutaman
päivän kuluuta vaivautti toverini
ikuisen uneen. Onneksi sattui e-
räni itana tulemaan erästä tut-
tavan kanssa katsomaan pari sosia-
listiasoston jäsenä, joille sain tilai-
suden kertoa kaikki, vaikei-
noilla pyhällä sisäillä ollut tapa-
na laskea ketään puhuttelemaan
heikompia sairaita. He panivat
toimen keräyksen listalla, joka
tuotti min paljon etä voivat ni-
tän kustantaa yksityisen lääkärin
hoitoon, joka kuukauden kulut-
ta sai minut niin terveeksi, että
työkenin kotimaahan lähtemään."

"Tuolla nuorisasaalessa ma-
tassan käsi munan otot mies joka
päävi kysymänsä minun ja tove-
rini vointia, mutta silloin en sa-
nut tietää, kuka tuo jalojydäni
nen tutentomati oli, joka noin
tarkan piti silmätä kirsivä lä-
himäisiin. Mutta sanokaapas mi-

taksi, sillä näin revolverin väläh-
tävän kokin viitan alla vyössä
kun hän tuli huoneeseen.

"Toiset alkoivat muuttia ruo-
kaa, ettei kaikki ollut niinkuin pi-
ka, koska se maistui niin pahan-
ma, mutta toiset eivät olleet
milläänkään, eivät vaan. Niillä
nähtävillä ei ollut tarkoitus pää-
stä meistä kaikista yhdellä kertaa
saamaan vaan muutamain ruoka-
maistui palhalla ja se ottoi koki-
loheutta tässä revolverin esille,
pakottaen kaikki myömyän mitä
oli eteen asetettu."

"Istuin toverini kanssa selin
kokeihin, ja kun luulin, etteivät
he näe minin ajoneuvon ruokaa, se-
kotin juoma-aineksen puuron jouk-
koon ja sen sitten ajoin paidan si-
sälle, toverini tehessä samoin.
Tällä tavalla samoin astiat tyh-
jiksi ja heti pyysimme päästä klo-
setteihin, joihin ovelia seisova py-
veli suostui. Tämä oli noin 35 met-
rin päässä sairaahuoneesta", lau-
dosta kählyttä yhä kallion jyr-
kä-tellä, johon hän sukki meidän
ja pilli palhe helkettä kuntele-
maan, jolloin vihokimme kun to-
li oisist ollut kysymykseksi. Kun
askelten kopina ilmotti hänen me-
nevän pois, heristin korviani ja
kuulin hänen jollekin sanovan:

"Tunni peristä menkää kanta-
maa ne kellariin." Ailomme heti
kiskoa lautoja irti ja saimme sen
verran aukon, että vaivoin pää-
simme ulos ajoissa, ennen kun nuo
pyyvelit olisivat tulleet odotettuja
ruumista korjaamaan, sillä siihen
uskoin he jäivät, että kyllä kom-
pania meistä pääsisi rauhaan. Hi-
vin entiseen työhön asuuntosi ja
sitten tässä toverini sekä omat
päälysväitett, jotka puiimme
päälemme ja sitten kiireesti tai-
vattamaan 16 mailin matkaa seu-
raavalle rautatieasemalle, sillä en
sisäimäsi emme uskaltaneet men-
nä, koska siellä oli aina joku
kompanian herjoja sen asioilla
ja sieltä oisimme varmasti joutu-
neet takaisin tuonne helvettilliseen
vankilaan."

"Pääsimme vihdoin toivotulle
asemalle, vaikka toverini matkal-
la pari kertaa uudesti heittäytyi
junaan alle että olisi päässyt käsi-
myksistään, kun oli verovuodesta
tuotantomaitten heikentunut,
sekä niiden ihmiskyettien "kysie-
tiä, joita tämä kiero järjestelmä
kasvattaa, mutta sain estettyä se-
ni."

"Täällä seisoikella muutamia
suomalaislakin asemalla, joille
kerroimme kaikki mitä oli tapaht-
unut. He keräsivät heti sen ver-
ran varoja kokoon, että pääsimme
D:n kaupunkiin saakka lääkärin
apua saamaan. Rahattomina jou-
duimme St. Maryn nuorisasaa-
lissa, melkein samaanlaisten hevos-
lääkärin hoitotakissa, kuin siel-
lä, tässä paikassa. Siellä sielä-
töni leikattiin viimeinenkin ty-
ki pois. Kun valitin tuskaa, sain
lyöntejä päähäni sekä jotakin uu-
vuttavaa lääkettä, joka muutaman
päivän kuluuta vaivautti toverini
ikuisen uneen. Onneksi sattui e-
räni itana tulemaan erästä tut-
tavan kanssa katsomaan pari sosia-
listiasoston jäsenä, joille sain tilai-
suden kertoa kaikki, vaikei-
noilla pyhällä sisäillä ollut tapa-
na laskea ketään puhuttelemaan
heikompia sairaita. He panivat
toimen keräyksen listalla, joka
tuotti min paljon etä voivat ni-
tän kustantaa yksityisen lääkärin
hoitoon, joka kuukauden kulut-
ta sai minut niin terveeksi, että
työkenin kotimaahan lähtemään."

"Tuolla nuorisasaalessa ma-
tassan käsi munan otot mies joka
päävi kysymänsä minun ja tove-
rini vointia, mutta silloin en sa-
nut tietää, kuka tuo jalojydäni
nen tutentomati oli, joka noin
tarkan piti silmätä kirsivä lä-
himäisiin. Mutta sanokaapas mi-

tuksi, sillä näin revolverin väläh-
tävän kokin viitan alla vyössä
kun hän tuli huoneeseen.

"Toiset alkoivat muuttia ruo-
kaa, ettei kaikki ollut niinkuin pi-
ka, koska se maistui niin pahan-
ma, mutta toiset eivät olleet
milläänkään, eivät vaan. Niillä
nähtävillä ei ollut tarkoitus pää-
stä meistä kaikista yhdellä kertaa
saamaan vaan muutamain ruoka-
maistui palhalla ja se ottoi koki-
loheutta tässä revolverin esille,
pakottaen kaikki myömyän mitä
oli eteen asetettu."

"Istuin toverini kanssa selin
kokeihin, ja kun luulin, etteivät
he näe minin ajoneuvon ruokaa, se-
kotin juoma-aineksen puuron jouk-
koon ja sen sitten ajoin paidan si-
sälle, toverini tehessä samoin.
Tällä tavalla samoin astiat tyh-
jiksi ja heti pyysimme päästä klo-
setteihin, joihin ovelia seisova py-
veli suostui. Tämä oli noin 35 met-
rin päässä sairaahuoneesta", lau-
dosta kählyttä yhä kallion jyr-
kä-tellä, johon hän sukki meidän
ja pilli palhe helkettä kuntele-
maan, jolloin vihokimme kun to-
li oisist ollut kysymykseksi. Kun
askelten kopina ilmotti hänen me-
nevän pois, heristin korviani ja
kuulin hänen jollekin sanovan:

"Tunni peristä menkää kanta-
maa ne kellariin." Ailomme heti
kiskoa lautoja irti ja saimme sen
verran aukon, että vaivoin pää-
simme ulos ajoissa, ennen kun nuo
pyyvelit olisivat tulleet odotettuja
ruumista korjaamaan, sillä siihen
uskoin he jäivät, että kyllä kom-
pania meistä pääsisi rauhaan. Hi-
vin entiseen työhön asuuntosi ja
sitten tässä toverini sekä omat
päälysväitett, jotka puiimme
päälemme ja sitten kiireesti tai-
vattamaan 16 mailin matkaa seu-
raavalle rautatieasemalle, sillä en
sisäimäsi emme uskaltaneet men-
nä, koska siellä oli aina joku
kompanian herjoja sen asioilla
ja sieltä oisimme varmasti joutu-
neet takaisin tuonne helvettilliseen
vankilaan."

"Pääsimme vihdoin toivotulle
asemalle, vaikka toverini matkal-
la pari kertaa uudesti heittäytyi
junaan alle että olisi päässyt käsi-
myksistään, kun oli verovuodesta
tuotantomaitten heikentunut,
sekä niiden ihmiskyettien "kysie-
tiä, joita tämä kiero järjestelmä
kasvattaa, mutta sain estettyä se-
ni."

assa. Mutta edellisen lisäksi mai-
nittiakoon, että hän lukuissain
kaivos- ja rautatieosakkaiden o-
mistamien heitä harjoitti kahdes-
sa paikassa tuottavaa kapakkali-
kettä sekä omisti tyttötalon. Ameri-
kan leikin mukaan ei kapakot-
sijalla ole täysää kansalaioikeuk-
sia, hän ei ole niinkään äänestä-
jä, mutta tämä jalojydäni
fiilantropisti oli huomattavampia
ja vaikutusvaltaisimpia henkilöi-
tä kaupungissa, vieläpä oli ollut
majurin ehdoakkanaan. Hän oli
vasta yksi niistä pienemmistä tä-
män vapaan maan hallitus- ja val-
takansavasta, jotka toimivat su-
rempain ja mahtavampain ohjei-
den mukaan."

Olmime kerassaan kauhuista
tylmistyneet kuullessamme omin
korvin sapaassa haassa edettyä e-
lellä. Vihdoinkin sanotuksi:
— "Saitteko mitään korvauksia ja
oliko teillä tilaisuus asettaa noita
pöytä sytytteen?"

"Heti nuorisasaalessa päästyä
toverini hommasivat lakimiehen ni-
mille, joka nosti 20 tuh. dollarin
korvausvaatimuksen, mutta eihän
korppi korpin silloin kaiva. Juttu
päätyi lyhyeen. Tuomio julisti-
ttiin: Koska olin karannut kom-
panian sairalaasta niin minulla oli
käden mukaan ollut oikeutta sa-
da senttiäkään korvausta, vaan
kompania hyvättöisyydestään
antaa 1,500 dollaria ja kustantaa
minut kotimaahan, jos haluan. Si-
nä se nyt oli. Oli koettettava. Tai-
vieli sä ja nyt olen matkalla ko-
timaahan."

"Oihhan sekin hyvä, mutta ei
se en korvaa sitä, mikä on men-
nyt. Ja kun minulle tuli pari
vuotta sitten suomalaisia lehtiä
tällä, niin en uskonut mitä niissä
kerrottiin, mutta todellisuus voi-
taut uusin rohkeimminkin kuvit-
telu. Mutta mikä keinoihin luulet-
toivaitaan muuttua tuon risteäjä-
joukostaan, että työt oisille ki-
rjokkain ja etteivät yksityiset
saisi ruokata kanojen ja ihmien
rakkausta itelleen?"

"Siihen lyötiin ainoastaan yksi
keino otettuna tuotaan väli-
neet yhteiskunnan haltuun ja jär-
jestelmälle vaihto siten, ettei tar-
vise laiskureita, vaan pakota-
neita heidät rehelliseen tuot-
tamaan työhön; ja se tapahtuu si-
loin kun työväestö herää vaat-
ma oikeuksiansa. Heräämisestä
pitiä kapitalistien huolen, mutta
välttämättä se se huolehti. Työ-
väestö on se itse tehtävä, etteivät
heikkomat ryytiä tulomuksia te-
kemään ja sillä alalla pojat, on
työtä täällä yllin kyllin teille-
kin."

Konduktööri ilmoitti junaan lä-
htävän, joten keskustelumme jäi
tyi katkaista. Kiittimie sydämeli-
sesti hilienkaivajaa sekä jättimie
hyvästi. Mutta kun juna kiti si-
länsä heitellen mustaan yöön,
lukuissamme ristiriitaisia
tulevaisuuskuvia.

M. L.

suomen uutisia.

MERIKARVIAN VAIVAI-
S-HOITOHALITUS LUOKKA-
VIHAN KOSKASEMANA.

Luokkavihan sokasemana
nosti Merikarvian vaivaishal-
itus paikoitteen "Sosialisti-
mokratian" vastana sanak-
teen siten linnavakuudella
raguistaksi lehden vastuun-
laisten toimittajia ja uutisen
kirjoittajien, syystä, että se haju-
naisesti kertoi vaivaishalituks-
en hoitodissa olevien turvattomi-
en huonosta hoitodista ja kohte-
lusta. Jos noissa hallitussessa
herroissa olisi ollut hiukankin
säälin tunnetta vaivaistalolla
hassa ja syypäisissä virvur-

olisi voitu jatkaa lupomatto-
miin, mutta kun entisten koke-
musten perusteella on tiedossa,
että siitä saa palkeksen suorita-
la kalliit kulu, todistettiin
vin kirjoitusten sisällä, josta o-
li seurauksena, että oikeuden
läytyä kumota vaivaishoitohal-
ituksen kanne. Nyt sokatta-
misaikeensa mentyä nyytyn
raastavainoikeudessa kuuluu
vaivaishoitohallitus vetävän ju-
ten hovioikeuden herrojen tut-
kittavaksi. Luulevat näet kore-
kampien oikeusherrojen luke-
van linnatuomioita heidän mie-
lensä mukaan. — Vedotkoon he
vaikka senaattorit; kylläpä ovat
kunnit asikirjat heillä "lail-
sestaan vaivaishoidosta levit-
tä oikesherrojen eteen.

Porvareihin lukeutuvat hu-
vattavasti kurkkua, kuinka
työsk. lietoa luokkavihan
porvaristoa vastaan, mutta tä-
männäkin päivänä, että porvaris-
luheet ovat itse työllisellä hu-
kavihan sokasemina.

HERRASKASTEN YÖLOS-
TELU OULUSSA.

Alakäiset työläistalut ei hei-
dän uhreinaan.

Eräänä aamuna aikaisin tuli
Toppilansalmesta merellä kään
moottorivene, jossa oli muuta-
mia oululaisia herrasmiehiä ja
pari työtä. Herrat jat

nen siitä käi on asialle saatu as-
hetta "niinkuin se onkin sano."

KIERTAVAN TELIÄ.

Keego, Ont., on C. N. R:n var-
silla suomalaisen "seksuuna"-
sakin asuinpaikka, missä M. Saar-
on työnjohtajana, sekä perheineen
hommaa ravintolapuolen miehille.
Työkänsä ja kirjallisuuden kaup-
pa suvi sentään täydtyvätköi
huolmattua siitä, että eivät kaikki
ällyneet tiedon valistavaa mer-
kitystä, eikä ollut heidänlaisillaan
aikomuksenaan ruveta seuralaisten
sivistyksien ja inhimillisyyden
välttämättömiä tunnusmerkkejä, jär-
jen peitsien teroittamista tos-tie-
den loimuvissa ahoissa. Tulevai-
sien on sosialismin kaikista huoli-
matta. Taantumusten hämmärty-
vät enemmän ilman matkailijoita
jäävät.

Rossmere, Ont., myös jo maini-
tuin tien varrella, sekä tien kun-
napiidien sakin maajapikkain.
Täällä ei ollut suomalaisia muuta
kun työnjohtaja E. Mickelson
perheineen, jotka samalla toimi-
vat ravintola-liikettä täällä.

Kirjallisuutta täällä myin usei-
den dollarien arvosta. Työkänsä
ja Väkkäläkin tuli heille entis-
tään, joten ei sopinut enempää
yhdeksi perheeksi vaatimaan.

Tässä on myös mudet kämpät,
joissa on aiominaan viime talven
alot miehille, jotta ovat tehneet
rap-alkopykkyä. Tassan talven
lähden aletaan työt samalla pa-
kassa, joten tännekin jokuäärä
työläisiä voi poista työttömyyden
hivittä ankaran talven ajaksi.

Malbessala, Ont., on maltantun
olla nyt palattaneensa poikkeu-
masta; siksiä sovittiin siten että
sain olla yöty täällä. Täällähän
kun on olo kertonut, monemat-
kallani sain runsaasti tiedonväli-
neitä kylvetyksi, joten nytkin toi-
voin jotain saavani aikaan täällä,
jossa on petettyntään. Useiden
dollarien edestä jätin nytkin heille
kirjoja. Postin hoitajain on tääl-
lä kunnollinen.

Miehiä tuli tänne justin puoli-
kymmentä aikomuksella rakentaa
kämppiä lähisedun, missä tal-
ven tulien asustavat metsätyömie-
hiä. Täälläkin sähköitä toveri
Cullen on sanotun metsätyön pa-
kallinen hoitaja.

Twinn City Jct. myöskin sam-
man varrella "seksuuna"-miesten
otinpäikkä. Suomalaisia on kaksi
toverillista ja kaksi yksinäistä
miestä. "Työkänsä" myin pari-
lainta, sekä jonkunverran kirjaili-
lainta, joten täälläkin osataan
vaarastuttava osaa liikkettää.
Vanhoillisuus" tuntui olevan hei-
dän keskuseden väkikunta ru-
mulajainen, missä sen oikea paikka
työläisistä onkin. P. A. D. varrella
tässä noin 1½ mailin etäisyydellä
on suurenlainen tiljtedhas, jossa
työskentelee kaiken kaikkiaan lä-
hennä paristaista miestä. Laitos
on nudempien vaatimusten mukai-
nen rakenteeltaan.

Homan yleiskästäusta C. N. R:n
tien varrella, Port Arthurissa
Port Francisin, Ont.

—

Työläisten järjestämisestä on
huolta pitänyt Brotherhood unioni,
kuten yleensä muallakin ranta-
teillä. Tämä union on yksi vanha-
in ammattiliitoksista, jonka ai-
kausammattioista, on tälläkin
paikalla perin tunnetuksi tullut.
Injalla perin tunnetuksi tullut
Unionin mukaan kukaan 2-3 mies-
Union — ainakin pitäisi kuulla —
yli vuodeksi mitään; työnjohtaja ja
yksi tai kaksi talvimeistä toisten
ollessa ulkona uniosta koke kesän.
Kerran kesästä kuukuk union or-
ganisaatioja läpisein lauantai.
Esiin kaikkia näitä kiorjajia. Ei
eninkään tuo järjestämissä ole
painaavinta lajia, koska jokapäi-
känä ei kuulu unioni edes työn-

tamaan näitä maksuja jorjien par-
vot odottaneet jorjain kivan-
nuksia uniensa vastian tyhjiästä
työläisliisä. Union virkallijai-
vaan riippuvat ikivanhoista tar-
ditiolaisena kiinni, kun ryssä
jummallaan. Ajattellen vaan: mi-
tä näitä "riitoja" rakentaa. Jo Saar-
on siitä herrain niin hyvä vel-
jesmaailja kaistella, kun ruveta
työläisten eläen puolesta vä-
nkäämään ja tuon tuostakin suo-
velkomiteoita asettelemaan. Sem-
mota se sitten on kun ei unio-
le ottaen ohjelmansa tinkimä-
toisittu "huokastatelu" luonnotta
työn ja paaston välisistä kysy-
myksistä, jotka eivät ratkoudu
sovitteiluoppion kautta tapahtuvi-
la rektuleorilla, vaan kapitalis-
tien täydellisellä yritysmäisöis-
kensä menettämällä.

Yleensä työläiset täällä injalla
omaksuvat radikalitteen mieli-
teet. Lukusivat otteita sosia-
listeista, jotka näkevät sosialismin
siisimukunannon ainoan hyötyvöi-
nin ja vapautuksen nykyisestä
"kristillissieläisten" tyrannyin
koiraimuudelta, jotka koetta-
vat kaikensa, saadakensa yhä e-
nemmän työttömyyttä, epätoivoi-
sia loskeja, itämättömiä orjopja ja
työläisten turastamista kaikilla
ja, vaan senuvoksi, että uskonol-
la ratsastavat enemmän ja enem-
män hiekoitevoita kassaisivat ja y-
lellisyydessä rypäsi saisivat.

Työväen kirjallisuus ja sanoma-
lehdet melkein poikkeuksetta tääl-
lä kaupansa tekevät. Jos tänne tu-
lisi joku "Auttajan" tai jonkun
muun lehden agentteja, lehtien
joiden tarkoituksena ja siisimpä
launteen on työtä vasten tieteen
kirjittain kassoja sekoittoa pa-
taka-tiekköissä sinutun noma-
kan, niin tuskin kalvahirjoja
saivast "sofistitana". Toisin se
sentään veteli minun laukunsa
olevan käytännöllinen, välttämät-
tömin tavaran ulosmenon kanssa;
koska työt sosialisialiste lahjuu-
se, sekä kirjallisuustunne hie-
tämässä — rehelliset työläiset noin 4000
orjasta, siihen vasta lainakirjas-
tojen osto päälle. Mutta tuon
summan edestä antamini tavaran
lautehan onkin siitä, jonka voi-
masta viisauden temppelit raken-
netaan tietoisuuden kristallijalas-
talle, missä sosialismin vapautta-
valle voimalle oikeuden jumalatta-
ret soittavat toisinaan ikuita kan-
nelta ihmiskunnan jakamattoman
hyötyvöinnön kunnikiä, ja ny-
kyisten kunnikiiden, jumalien ja
perkeleiden satuloissa ratsastavien
työväenmiehiä ja pappuden lainakir-
jaksi tuomiosuunnaksi.

Sakeus.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Ranskalaisen lehden "Le monde
illustré" jassuuna, mukaan vie-
tuon kirjeen valokuvassa aikaa a-
iomaanahan yhden minuutin.

Kokeiluulaisudessa, jossa oli
lääni paljon sanomalehti- ja am-
mattimiehille, kirjoitettiin telefoni-
nilla n. 50 km päähän, Parisista
Armainevieriläin, ja tulos oli erit-
tään hyvä.

Edison on kauan miettinyt tele-
fonilaitetta, joka merkitsisi muisti-
laustun saatua. Jo kauan sit-
ten ei hänellä samaa tunnetta kuin
tällä sakalaisella telelaanin keu-
lilla. Edisionia keksintä joi kuit-
tunkin silloin ainoastaan tieteil-
seksi ihmettyäksi, kun telepaanista
sen sijaan näyttiä "Le monde il-
lustré" lausumun mukaan tule-
van käytännöllinen kelpaava lai-
tos.

MAAILMAN VEHNÄSÄTO.

Mun viljanjorjia tärkeimmiksi
tuotantomaissa nyttemmin on al-
kaut, voidaan satolaskelmat laus-
kia enemmän todellisuutta vastaa-
viksi. Tunnettu ammattilietti
"Beerboms Corn Trade List",
jossa satolaskelmat edellisiin
vuosiin ovat osoittaneet luo-
tettaviksi, on äskettäin julaisut
luomukaisiet laskelmat maailman
vehnäsäto. Sen mukaan oli
vehnäsäto koko maailmassa:

1913	476.3 milj qrs
1912	462.9 " "
1911	435.3 " "
1910	442.3 " "
1909	437.4 " "

Maailman vehnäsäto on tämän
mukaan ollut tänä vuonna suu-
rempi kuin koskaan ennen, 14 mil-
joonaan quarteria suurempi kuin
viime vuoden erittäin runsas sa-
to. Jaettuna tuotantomaitten mu-
kaan oli sato:

Europassa Ulkoeurop. mais

Ulkoeuropan

Europassa: maisa:

1913	262.3 milj qrs.	214.0 milj qrs.
1912	249.5 milj qrs.	213.3 milj qrs.
1911	236.7 milj qrs.	198.6 milj qrs.
1910	252.3 milj qrs.	190.0 milj qrs.

Tärkeimpään tuotantomaitten
sato Beerbomin arvion mu-
kaan milj. qrs:ssa:

	1913	1912	1911
Venäjä	105,0	90,5	67,0
Yhdysvallat ..	92,0	91,0	78,0
Intia	44,5	45,8	46,3
Ranska	41,5	41,7	40,3
Italia	24,8	20,8	24,0
Saksa	19,0	20,0	18,7
Argentina ...	21,0	25,0	20,7
Canada	28,0	26,0	27,0

Venäjä on erilaista

Venäjän vehnäsäto on erilaista
lähteistä tulotteitten laskelmien
mukaan suurempi kuin koskaan
ennen ja tuntuu vasta viime vuoden
satoa suurempi. Virallinen satolas-
kelma arvioi vehnäsäto 1,311
milj. poudaksi, kun sato v. 1912
oli 1,117 milj. puud. ja 1911 837
milj. puud. Pohjois-Amerikan sa-
to on myöskin eri laskelmien mu-
kaan viimevuotista suurempi. Eu-
ropan maista tulee Hollannissa,
Bellassa, Italiassa, Espanjassa
sekä Sakassa suurempi vehnäsä-
to kuin viime vuonna. Beerbom-
toin laskee Saksan satoa pienem-
mäksi kuin viime vuonna, mutta
myöhemmät sakalaisiet arviot o-
dottavat tuntuavasti suurem-
paa satoa.

Hiltenkaijavan kertomus.

(Jatkoo n:roon 202.)

"Suomen olisi aikoo, mitä-
pä täällä enää tekee, kun on me-
netetty turvetyvistä ja eläimä-
ni", sanoi puheltua.

Nyt huomasiin, että oikea pal-
tento hiha riippui tyhjänä, ollen-
tään ei käsi oli menetetty. Näin
ettei hän ollut oikein halukas ko-
rtomaan elämänsä vaiheita, jonka

seksi.

"Missä lounkaan nytte?"

"Montanassa, lähellä Butten.

Olen ennemmin lounaannut jalka-
ni, läisi hän surunvoimalla.
Hän nähtävästi koki tahdon-
lujuttua estääkseen mielenliiku-
tusta rypistien kulmaansa sekä a-
setti tannankin pylvästä vas-
teen istumaan, mutta siitä huoli-
matla kiisivä silmänsä kosteina.

Hänen huulensa värähtivät hie-
män ja hän alkoi väräjäillä nä-
nellä kertoon.

"Pojatti", sanoi hän, "minäkin
olen terve ja voimakas, kun tul-
laheksaan vuotta sitten tyhjiä
maahan. Minulla oli kunnaita toi-
veita ja valoisia suunnitelmia elä-
näni ja tulevaisuuttani varten
niinkuin joku muu, joka ei ole pal-
joa kokenut elämän todellisuutta.

Mutta uskokaa minua, että ei a-
ina yksinäin ajeta perille. Ajoin
tienausta rahaa ja sitten palata ko-
timaan sekä perustaa oman ko-
tun ystäväni kanssa, joka jäi sin-
ne suremaan, tai kutsua hänet
tänne. Mutta ensialkuksi kielentä-
tämattomus teki haittaa, vaan
ainahan raakakin työvoima meni
kaupaksi, kun ei oli tervettä ja
nuorasta; tukkipäillä se kel-
pasi, joten silloin tällöin vain lä-
hetettiin kotiniin vanhemmille pi-
enen summan. Mutta sitten luo-
kaantui tämä jalkani kolikolta ja
sen paraneminen ei käikä, mit-
tä oli varannut tulevaisuutta-
ni varten, ja paraneksen jälkeen
en päässyt työhön samaan paika-
an. Tästä saati minun piti lä-
hteä etsien työtä muualla. Sil-
loin tein toverini kanssa suuren
toin sellä toverini sekä omat
päälyysvänteet, jotka puiimme
päälemme ja sitten kiireesti vai-
vattamaan 16 mailin matkaa su-
vallaan rantatäisäemällä, sillä en-
simäiselle omee uskaltaneet men-
nä, koska siellä oli aina joku
kompagnian herroja sen asioilla
ja sieltä olisimme varmasti joutu-
neet takaisin tuonne helvettiseen
vankilaan."

"Pääsimme vihdoinkin toivotulle
asemalle, vaikka toverini matkal-
la pari kertaa uskoi heittäyttyä
juni ettei heillä ole raajajorkkoja tar-
via, kyllä he saavat tervetkän
työvoimaa." — Seilaista on täällä
vapausmaassa."

"Päisin vihdoinkin eräiseen ranta-
mulkaväntöön, siksi kunnes tu-
li panikkilaika. Kaivamot suljet-
tiin, tehtäntä pantiin sokaamaan, ei
auttanut minun kuin harhailia um-
puri maata työttömyyden kum-
palle toiset. Se oli kovaa, mutta
kaikki on kestetty. Sitten pääsin
siene hiilikavasta, josta nyt sain
tämännäköisen palkan", sanoi hän
osottaen olkapäitään, josta käsi
oli poissa.

"Loukkauksittok ylein vai ri-
jähdyskäsittok menette se nyt"

"Tapahtui kaasurijäädys puut-
teellisten suojeluslaitteiden vuok-
si. Kaksikymmentä kuoli ja lähes
neljäkymmentä loukkaantui. Kuol-
leita ei saatu ikinä, vaan haatto-
vastaan elävistä. Sama haatto-
o-diehti meitäkin, mutta pelastus-
mehitö puolitoista vuorokautta
pönnisteltäessä ei meitä do-
läännet vedettyiksi puolikuolleina
maan pinnalle. Joudumme kom-
pagnian omaan sairaanhooneeseen,
jossa pahemmin loukkaantuneet e-
rodettiin eri osastoon, jossa oli mi-
tä ikeen kohtelu. Sairaanhoitajat
esintyivät samalla tavalla kuin
polisi vie juoppunutta putkaan:
tuupittin, potkittin ja vännel-
tiin niinkuin kiviävölkäiletti. Tar-
kottekseni oli päästä meistä mah-
dollisimman pian oron, ettei tar-
vitseisi korkeita vahingonkorvaus-
maksuja maksaa. Lievimmän kul-
kanneita hoidettiin paremmin,
valkeaväit heidän sydämiensä
pää kohteluun osakseen saaneet,
sillä kompagnia tiesi heistä pääse-
vänsä ottamalla takaisin työhön
vähäsi aikaa ja sitten passittas
muille markkinolle, mutta meillä
oli toinen tie edessä."

"Viikon päivitys olimme veny-
neet sairaanhooneeseen, ettei mitään
ratkaisevaa tapahtunut. Vihdoin
eräänä iltona illallisen aikana tu-
li kaksi kokiä sieltä ja asettui-
vat ovele sehoimaan. Eräät on-
tomuusteveerimeen olivat alkaneet
syöä, mutta ei kukaan kestänyt,
kun kumpikin torakshi pöydän
pöälle kumarran istuolleen. Pel-
koin pahinta, sillä nyt oli valit-
tava kokiä kumarran villillä: jo-
va syvään myrkytettyä ruokaa,
tai siitä kieltäytyä tulla ammu-

kokkeihin, ja kun luulin, että ei-
vähän meidän joutuisa ruokaa, se-
koiti jousi-aiheeseen nuron jor-
koon ja sen sitten ajoin päällä si-
sälle, toverini tehessä äänin.
Tällä tavalla saimme astiat tyh-
jiksi ja heti pyysimme päästä ku-
ketteihin, joihin ovelle seisoiva py-
veli suostui. Tämä oli noin 35 met-
rin päässä sairahousesta, lau-
dosta kählyttä yhä kallon jor-
ka-telellä, joihin hän sukki meidän
ja joi pillalle hetkeksi kuntele-
maz, joihin voikimme kuin me-
ni oisi olit kysymyksessä. Kun
askelten kopina ilmoitti hänen me-
nevän pois, heristin korvani ja
kuulin hänen jollekin sanovan:
"Tunnin perästä menkää kanta-
maa ne kellariin." Olimme heti
kierook lautoja irti ja saimme sen
vessaan auki, että vaivoim pää-
simme uusia ajsioissa, ennen kun nuo
pyyvelit olisivat tulleet odotettuja
ruumista korjaamaan, sillä siihen
uskoimme ja jäivät, että kyllä kom-
pagnia meistä pääsisi rauhaan. Hi-
vin entiseen työhön asuuntien ja
toin sellä toverini sekä omat
päälyysvänteet, jotka puiimme
päälemme ja sitten kiireesti vai-
vattamaan 16 mailin matkaa su-
vallaan rantatäisäemällä, sillä en-
simäiselle omee uskaltaneet men-
nä, koska siellä oli aina joku
kompagnian herroja sen asioilla
ja sieltä olisimme varmasti joutu-
neet takaisin tuonne helvettiseen
vankilaan."

"Pääsimme vihdoinkin toivotulle
asemalle, vaikka toverini matkal-
la pari kertaa uskoi heittäyttyä
juni ettei heillä ole raajajorkkoja tar-
via, kyllä he saavat tervetkän
työvoimaa." — Seilaista on täällä
vapausmaassa."

"Päisin vihdoinkin eräiseen ranta-
mulkaväntöön, siksi kunnes tu-
li panikkilaika. Kaivamot suljet-
tiin, tehtäntä pantiin sokaamaan, ei
auttanut minun kuin harhailia um-
puri maata työttömyyden kum-
palle toiset. Se oli kovaa, mutta
kaikki on kestetty. Sitten pääsin
siene hiilikavasta, josta nyt sain
tämännäköisen palkan", sanoi hän
osottaen olkapäitään, josta käsi
oli poissa.

"Loukkauksittok ylein vai ri-
jähdyskäsittok menette se nyt"

"Tapahtui kaasurijäädys puut-
teellisten suojeluslaitteiden vuok-
si. Kaksikymmentä kuoli ja lähes
neljäkymmentä loukkaantui. Kuol-
leita ei saatu ikinä, vaan haatto-
vastaan elävistä. Sama haatto-
o-diehti meitäkin, mutta pelastus-
mehitö puolitoista vuorokautta
pönnisteltäessä ei meitä do-
läännet vedettyiksi puolikuolleina
maan pinnalle. Joudumme kom-
pagnian omaan sairaanhooneeseen,
jossa pahemmin loukkaantuneet e-
rodettiin eri osastoon, jossa oli mi-
tä ikeen kohtelu. Sairaanhoitajat
esintyivät samalla tavalla kuin
polisi vie juoppunutta putkaan:
tuupittin, potkittin ja vännel-
tiin niinkuin kiviävölkäiletti. Tar-
kottekseni oli päästä meistä mah-
dollisimman pian oron, ettei tar-
vitseisi korkeita vahingonkorvaus-
maksuja maksaa. Lievimmän kul-
kanneita hoidettiin paremmin,
valkeaväit heidän sydämiensä
pää kohteluun osakseen saaneet,
sillä kompagnia tiesi heistä pääse-
vänsä ottamalla takaisin työhön
vähäsi aikaa ja sitten passittas
muille markkinolle, mutta meillä
oli toinen tie edessä."

"Viikon päivitys olimme veny-
neet sairaanhooneeseen, ettei mitään
ratkaisevaa tapahtunut. Vihdoin
eräänä iltona illallisen aikana tu-
li kaksi kokiä sieltä ja asettui-
vat ovele sehoimaan. Eräät on-
tomuusteveerimeen olivat alkaneet
syöä, mutta ei kukaan kestänyt,
kun kumpikin torakshi pöydän
pöälle kumarran istuolleen. Pel-
koin pahinta, sillä nyt oli valit-
tava kokiä kumarran villillä: jo-
va syvään myrkytettyä ruokaa,
tai siitä kieltäytyä tulla ammu-

"Eräänä päivänä luettiin sanoma-
lehdissä, että kaupungin han-
tontarkkaimia, joka oli tunnettu
tarmokkaina ja rehellisenä liike-
miehenä sekä yhteiskunnallisena
hyväntekejänä oli löydetty kuol-
leena asuunastonsa revolveri ku-

takosteissa, jotka toimivat suu-
rempain ja mahtavampain ohjei-
den mukaan."

Olimme kerassaan kauhasta
tyrmistyneet kuullessamme omin
korpin vapassaa massa elettyä e-
lämää. Vihdoin sain sanotuksi:

"Saitteko mitään korvausta ja
oliko teillä tilaisuus asettaa noita
pöytä syytteeseen?"

"Heti nuorisalaalasta päästyä
toverit hommasivat lakimiehin mi-
nulle, joka nosti 20 tuh. dollarin
korvausvaatimuksen, mutta eihän
korppi korpin silmää kaiva. Tuoli
päättyi lyhyeen. Tuomio julistet-
tiin: Koska olen karannut kom-
pagnian sairalaasta niin minulla o-
li seutukäännä oikeasta san-
la seutukäännä korvausta, vaan
kompagnia hyväntalioisuudesta
antoi 1,500 dollaria ja kustantaa
minut kotimaahan, jos haluan. Si-
nä se nyt oli. Oli koettavaa, mitä
vieli sä ja nyt olen maallika ko-
timaahan."

"Oihän sekin hyvä, mutta ei-
n se korvasta sitä, mikä on men-
nyt. — Kun minulle tuli päi-
vää sitten suomalaisia lehtiä
saatiin, niin en uskonut mitä näissä
kerrottiin, mutta todellisuus vo-
iitua usein roheikemmatkin kuvit-
telut. Mutta millä keinoin luolet-
toivamaan muuttua tuon ristojar-
jestelmän, että työ olisi toisille ki-
ruseksiä ja etteivät yksityiset
saisi rosvoja kansojen ja luonon
rikkaussia itselleen?"

"Siihen lyötyä ainoastaan yksi
keino ottamalla tuotannon väli-
neet yhteiskunnan haltuun ja jär-
jestelmälle vaihto siten, ettei tar-
vitta laiskureita enää, vaan pakot-
tetaan heidät rehelliseen tuot-
taan työhön; ja se tapahtuu sil-
loin kun työväestö lehtiä vasti
muutetaan oikeaksi. Hienoisesti
pitää karkauttaa luonon, mutta
valituksesta ei se luohele. Työ-
väestön on se itse tehtävä, etteivät
heikommatt rypäisiä tulimukista te-
kemään ja sillä alalla pojat, on
työtä täällä ylin kirjain teille-
kin."

Konduktööri ilmoitti juman lähe-
vään, joten keskustelumme täy-
ty katkaista. Kiittimen sydämiel-
isesti hiltenkaijavan sekä jättäme
hyvästi. Mutta kun juna kävi si-
kenä heitellen mustaan yöön,
liikkuu mellessemmä ristiriitaisia
tulevaisuuskuvia.

M. L.

—

—

—

—

—

—

—

—

iipiri: Lindström, fil. maisteri (uus): Eloranta, Evert, torppari: Annala, Valentin, rata-vartija: Lehtimäki, Konrad, piirishetleri: Viherala, Elvira, rouva (uus): Aalle-Tojlo, Ida, rouva. Turun l. pohjoisen vaali-piiri: Gylling, Edvard, fil. tri: Tanner, V. hoviok. auskultant-ti (uus): Aronen, Juho Nestori, sahantyönties: Sillanpää, Mii-na, toimittaja (uus): Aromaa, Emanuel, suutari: Rantainen, Frans Vihtori, kirkviesmies: Lei-vo, Juho, oskari, toimittaja: Kanervo, Minni, rouva: Lautsa-salo, Johan, palstatallilinen: Mustasilta, J. torppari (uus): Hämeen l. eteläisen vaali-piiri: Marttila, Otto, torppari: Jalava-Oskari, pellitseppä: Jokinen, Väinö, toimittaja: Jokinen, Al-ma, rouva: Hulha Vihtori, toi-mittaja (uus): Salmi, Hulda, opettajatar: Jalonen, Heikki, piirishetleri: Hämeen l. pohjoi-nen vaali-piiri: Panu, J. Penna, kaupanhaltaja: Huotari, Anni, rouva: Pentu, Juho, valheutun-tari (uus): Saarinen, Emil, pu-luja: Huotari, Antton, toimittaja: Häyrynen, Heikki, salata-seppä: Viljainen, E., talouden-hetleri (uus): Paronen, J. E., torppari (uus): Viipuri, l. län-täisen vaali-piiri: Päräsien, Hilja, opettajatar: Paasivuori, Matti, puoluesihteri (uus): Airola, Matti, toimittaja: Typ-pö, Taneli, pienviljelijä: Lep-pönen, Paavo, toimittaja (uus): Viipuri, l. itäisen vaali-piiri: Valavaara, Nestori, toi-mittaja: Virkki, Mikko, mökki-läinen: Karhinen, Hanna, rou-va (uus): Turunen, Otto Vilho, valheutun-tari: Mäkelä, Vihtori, rata-sinies: Hjulgren, Sofia, rou-va (uus): Mikelin l. vaali-piiri: Hakala, Kalle, toimittaja: Valjakka, Albin, kirjaltaja: Sa-voilainen, Anni, onnellijatar: O-rasmaa, O. asiotsija (uus): Huttunen, Pekka, vuokraaja: Eronen, Oliver, torppari: Toi-nen, J. asiotsija (uus): Ikonen, O. sähkökoti (uus): Kuop-ion l. län-täisen vaali-piiri: Piis-sinen, Otto, toimittaja (uus): Paasonen, Armas, valheutun-tari: Kääräinen, Heikki, torppari: Oksanen, P. v. rautasovari: Aakula, P. kansakoulunopetta-jia (uus): Lepäntäinen, Taa-vo, kirkviesmies: Väinänen, Aa-vo, torppari: Tuomikoski, J. J. A. maastri (uus): Sainio, Juho Valtteri, sokeriteippi: Loukainen, Matti, torppari: Kurkinen, S. työmies: Haapo-salo, Minni, rouva (uus): Ko-ponen, Albin, leveysoppi. Vaas-n l. itäisen vaali-piiri: Tuomi, Onni, toimittaja: Kautto, Juho, pikkutallilinen: Letomäki, L. toimittaja (uus): Häkkinen, S. kansakoulunopetta-jia (uus): Mänty, Kalle, vahtimestari: Pohjajärvi, E. leipuri. Vaasan l. eteläisen vaali-piiri: Mäki, Jaakko, palstatallilinen: Saa-ri, Kaarlo, kansakoulunopetta-jia. Vaasan l. pohjoisen vaali-piiri: Tokoi, Oskari, pienvilje-lijä. Oulun l. eteläisen vaali-piiri: Mäkelin, Yrjö, toimittaja (uus): Kousu, J. A. toimittaja: Ahnala, H., rautaväri (uus): Tormä, Heikki, talonhoidon-taja. Oulun l. pohjoisen vaali-piiri: Lehtonen, Frans, seppi: Laakkonen, A. piirishetleri (uus): Yhteensä 90 edusta-jaa.

Kirje Suomesta.

EDUSKUNTAVAALIN TULOKSET

ovat tietyt sähköasematiloi-ta ja saapuneet tänäkin leh-den lukijain tietoon. Mutta sil-lä kannattaa niistä vielä puhua, siksi hyviä ovat tulokset.

Parvilliset puolueet ovat e-dellisiä vaalituloksissa—samalla kun ovat sosialistit su-nnustaneet haaveutuneet toisoi-kun. Mutta nyt le-kiänyt nuo puolueet jo aikaisin keivällä hiljaisen sopimuksen siinä, että nyt ei ole väliä sillä, tuleeko eduskunnan ruotsalai-sia, suomettelaisia, nuorsuo-malaisia tai muita porvarie-työmiin päässä on vaan se, että sosialistien valta saadaan nurekkuksi. Kun sosialistien äänimäärä ja edustajajoukko ju-ka vaaleissa on lisääntynyt, niin pelkätty porvart, että nyt ne lisääntyvät aivan kauhe-assa määrässä, kun porvartit konnaajonnet eduskunnassa o-ovat tulleet kansalle tunnetuksi. Ja siksi ryltyivät he nyt äärim-mäisiin ponnistuksiin työväkeä vastaan. Kaikki porvartihudet, olivatpa ne minkäpuoleen hel-lä hyvänsä, kohdistivat jo ke-västä alkaen äärettömän haukkumattoman puoluetun-nan vastaan. Kaikki valheet, ni-tä ainakin keksittiin, painettiin noihin lehtiin ja vakutettiin ne toiseksi. Jopa nimkin suuri kirjain kustannusliike kun Ver-ner Söderström o. y. Porvoossa, ryhtyi puoluetalouden, kus-tantamala erään "Murrasjo-pi-lä"-nimisen kirjjan, jossa "koe-ttiin" lukijoille uskotella, että sosialistit jouko on väittämät-ä eduskunnassa vähenemättä, muuten muka eduskunnan mer-kiitys on ainaiseksi mennyt!"

Ennen eivät suomalaiset kus-tannusliikkeet ole noin julkas-si hyökänneet puoluetalou-teen vastaan. Mutta mitään muut työväenlehdet, paitsi lahtelai-nen "Raivaaja", eivät lausuneet pahemustaakaan tuollaiselle kustannusliikkeelle.

Kuukilastaniä porvarien yhe-leistisä ponnisteluista suoli-malla sosialidemokratia saa-vutti jälleen loistavaa vaali-toi-nen, saaden nyt eduskunnasta 90 paikkaa. Edellissellä oli 86 sosialistia. Siis 4 paikkaa li-sä saatiin taas vallasta por-vareilta. Se osoittaa selvästi sel-vellemmin, että työväestö al-kaa tulla itsetietoisiksi. Suo-meteläisten puole kärsi nyt-kin suurimman häviön, menet-täen viime vaaleihin verraten 5 paikkaa.

Viljattulipuhua.

josta viime kirjessän mainit-sin, että nyt saanut ulkaavan kunnian. Kerrotaan, näet, että venäläinen lakiehdotus vilja-tulla asettamisesta Suomeen on jo valmis ja että se ajetaan panna käyttäntöön jo tänä syks-y—ilman valtakunnan neu-voston ja duuman päättöitä. La-kiehdotuksen mukaan pitäisi Suomen ulkomailta tuotavais-ja viljasta maksaa tulla 5 pen-

tuse, uuteen ensi taivankaan-täällä ja kun lisäksi leipä kal-listuu noin 10 pennillä kiloa kohti, niin millä ostaa köyhä e-des leipää? Valtion ja kuntien velvollisuus olisi tietysti laittaa hätäaputoita, mutta tunnetaan-han vanhastaan, etteivät su-malaiset vallassaolijat heville hellittä häätäaputoita. Antavat ennen työväen kitua suoranais-sessa näässä.

Maamme järjestyntä työväki tulee luonnollisesti panemaan ankaramman vastalauseensa tuota viljattulaa—eli "nälkä-tullia", kuten täällä sanotaan—vastaan. Paha vaan, että jär-jestyntä työväkeä ei ole vielä 50 prosenttinaakaan Suomen työ-väistä. Mutta kaiketi näkää o-pettaa heille järjestymisen vält-tämättömyyden välitellen.

Hyvä nuudentulo.

eli sato myytää tänä kesänä tu-leen Suomessa yleensä. Ruis, kaura ja ohra ovat hyvin kas-vaneet ja hyvin tahtaa tulla pe-runakin, ellei nyt halla tule se-levksi. Heinäsato kuuluu myös tulleen hyvää melkein ympäri maata.

Maanomistajilla ei siis ole hät-ää, kun maa tuottaa heille elin tarpeet. Mutta työväen palikko-jia eivät vaan tahotoisi talonjus-ti parantaa. Ja elintarpeiden hinnat ovat kohoamassa, kuten voin, maidon, lihan y. m. Maajus-tiis siis osavat valvoa elnusa!

Terve laas tapaaminen.

V. F. A.

Venäjältä

ENTISIA SYNTIA PÄIVÄN VALOON.

"Wetschernaja Gazeta" Kije-vissä julkaisee usia paljastus-tia posti- ja lennätinlarkasta-jan Dvojjakovski toiminnasta. V. 1905 oli D. johtanut rahojen keräystä miinalaivien ostamisa-varien, jonka laivan postivirkä miehet halusivat antaa Venä-jän laivastolle. Rahoja keräti-tiin, mutta miinalaivan ei ra-kennettu. Saatii ilmi, että Dvojjakovski ei ollut tehnyt ni-äjästä saamistaan rahoista. Asiasta nostettiin melu, joka kuitenkin tukahutettiin.

VENÄJÄN VALTION TULOT JA MENOT.

Pictarin lehtien tietojen mu-kaan tekiät Venäjän valtion vakinaiset ja ylimääräiset tu-lot kuluvan vuoden neljänä en-simmäisenä kuukautena yhteen-sä 1 miljardi 422,000 ruplaa. Sa-mana aikana tekiät valtionra-haston menot: vakinaiset 791 milj. 525,000 ja ylimääräiset 31 milj. 800,000 ruplaa.

Satu, joka voisi olla tosi.

Präijäsi kaukuisessa maassa hal-likerran eräs kallis kuninga-tar, joka oli saanut pähkinänsä, et-ä kaikki miehet ehdottaneet o-maansa nimenä tulla yhteen-sä 1 miljardi 422,000 ruplaa. Sa-mana aikana tekiät valtionra-haston menot: vakinaiset 791 milj. 525,000 ja ylimääräiset 31 milj. 800,000 ruplaa.

Nyt oli naisilla miellyttävä eli-mä. Häät tuli toisensa perästä, ja kuningatar Myrtha oli hyvin yl-tyä lastimastaan laista.

Eräänä aamuna tapahtui kui-tenkin, että kaikki naiset saat-tiin kuningattaren vastaanotto-huoneeseen, jonka oven yläpuolel-la riippui verinen miekka, rivi-

Mikä on nimesi, kyvyt hallitsi-jatar kääntyn tummaan.

Minä olen Arota, rikkaamman kauppiain tytär.

Ja mikä on miehen nimi joka on kietonut sinut pauloihinsa?

— Ritari Bolus, kaartin kapteeni.

Valea hätkähti.

— Ja kukas sinä olet?

Nimeni on Delma, laivastonista-ja Karigan'in tytär.

— Ketä sytyit sinä?

— Kaartinkapteeni Bolus'ia.

Nyt tumma hätkähti ja hänen kasvonsa muuttuivat veren pu-naiseksi.

— Kuinka? Bolus'ta? Kapteenia minun kartissani? sanoi kunga-tar ja hänen huulensa värisevät raivosta. Kaksi samalla kertaa! Moista epäsiivellistä ihmistä ei ole vielä koskaan löytynyt min val-takunnassani! Pyöveli!

— Pyöveli, joka minä aikoina aina seisoi etuhooneessa punase-sa puvussa, viettien aikansa hauskasti hengenvienneen kanssa jotka olivat sinunlaiken anton var-ten saapuvilla, astui sisään, kut-sun saatuaan.

— Tuo tänne Bolus kaartin kap-teeni.

Hetken kuluttua tuli saapui.

Hän oli terveen näköinen nuori mies, ulkonevilla poskipäillä ja mahdollisimman kylmällä päällä.

— Ei siis millään erikoisella ulko-muodolla varustettu.

— Tieditkö mistä sinua sytte-tään?

— Tiedin tähän, majestettini-ne.

— Onko siis kaikki totta?

— Minä sanoin että tiedin, siis se on totta.

Kuningatar Myrtha oli suunnit-taan kukuksa ja nauri, kääntyn tyttöihin:

— Tu tumme lain joka on val-takunnassani ja joka voi antaa teille hyviystä kahdella tavalla! Minkä mielit valitsette?

— Hänen täytyy ottaa minut vaimokseen, sanoi Delma.

— Meustalvalle, huusi Arota.

Kuningatar pelästyi. Nyt huo-meni hän mikä selkous ei nou-somassa ja että kuulussa "Nais-tenkylä" (Sillä niin laika kutsut-tiin) ja jonka johdosta kuningatar oli saanut ylistystä kaikilla mail-man hallitsijoilla kuivui suureksi tyhmyydeksi, että hänen maineen-sa uhkasi muuttua ylenkatseeksi ja hänen vaimutensa tuhaksi.

— Tänä tapaus saatua minut epätoivoon työstä, sanoi hän lopu-si hämmästyneenä. Tuollaista ei ole vielä tapahtunut, että kaksi naista yht'aikaa sytyttäisi samaa miestä samallaista rikoksesta. Si-nä Delma tahdot päästä hänen vai-mokseen, sinä Arota vaadit hänen meustaan, ja molemmilla teillä on tulla suuri oikeus saada vanti-mukseen täytetyksi. Jos minä an-nan mestata, en voi antaa häntä Delmalle ja jos annan hänet Del-malle, en voi Arotan julmaa toiv-musta täyttää. Mutta täytyy val-ita josta avulla lain kukaan voi-dee pelastua.

— Jos nimittäin mo-lemmat toivotte samaa? Tämä muten on valian erikoinen ja ta-vallisuudesta poikkeava tapaus.

— Ei, minä tahdan hänen ver-tansa, sanoi Arota päättävästi.

Kuningatar Myrtha alkoi pyyt-ää. Oli esimerkiksi Delmasta, hä-nellä on lempeä ja jalo sydän. Nai-selle kuulun olla sovinnollinen. Si-täpaitsi täytyy sinun myöskin ajat-tella minua. Siis tekiät minut on-nettomaksi, jos pakottaat minut tehtävään, joka tekiä minulle mahdottomaksi täyttämättä laki-ni. Minä pyydän sinua Arota, ole sääliävin.

Arota taisteli kauan itsensä kanssa ja vastasi lopuksi: Oloks-miä menen hänen kanssaan nai-misiin.

Kuningatar Myrtha alkoi pyyt-ää. Oli esimerkiksi Delmasta, hä-nellä on lempeä ja jalo sydän. Nai-selle kuulun olla sovinnollinen. Si-täpaitsi täytyy sinun myöskin ajat-tella minua. Siis tekiät minut on-nettomaksi, jos pakottaat minut tehtävään, joka tekiä minulle mahdottomaksi täyttämättä laki-ni. Minä pyydän sinua Arota, ole sääliävin.

Arota taisteli kauan itsensä kanssa ja vastasi lopuksi: Oloks-miä menen hänen kanssaan nai-misiin.

Kuningatar Myrtha alkoi pyyt-ää. Oli esimerkiksi Delmasta, hä-nellä on lempeä ja jalo sydän. Nai-selle kuulun olla sovinnollinen. Si-täpaitsi täytyy sinun myöskin ajat-tella minua. Siis tekiät minut on-nettomaksi, jos pakottaat minut tehtävään, joka tekiä minulle mahdottomaksi täyttämättä laki-ni. Minä pyydän sinua Arota, ole sääliävin.

Arota taisteli kauan itsensä kanssa ja vastasi lopuksi: Oloks-miä menen hänen kanssaan nai-misiin.

Myydään Pilettejä

kaikille eri linjoille ja taastuti kohtuhinnoilla. Kääntykää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähettämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

J. S. McKessock, L. L. B.

Lakimies,
asianajaja, notario.

SUDBURY, ONT.
Kont. huone 11 Huron Chambers
Puhelin 485. P. O. Box 166

— Suomalainen RÄÄTÄLILIK-
KE J. A. Heinonen, 609 Simpson
st., Fort William.

Lääkäreitä.

J. A. DIXON, M. D.

Lääkäri, haavuri ja kättö.

Office: Larch & Durham kulma-
sa. Puhelin 170.
Asunto: Ignatius & Louis kulma-
sa. Puhelin 505.
Vastaanottoaika 9—10 a. p. 2—
ja 7—8 l. p.

Sudbury, Ontario

Syntyneitä.

Meille synty

Terve Poika

16 päivä elokuuta ja nimeksi an-noimme hänelle

AATE VOITTO
Mond P. O., Ont., 27 p. elokuu-
ta 1913. (208)
Anna ja Matti Tuomi

Työläiset,

kannattakaa niitä liikkeitä jotka ilmoittavat omassa lehdeskinne.

Työkansassa.

NOIN 26 VUOTTA

suuret joukot suomalaisesta väe-stä Sudburyn piirikunnassa o-ovat ostaneet meiltä kuloja ja v-veittavaroita sentään, että meillä on työdelinen varasto Ili-nois, Hamilton, Elgin ja Waltham tehtaiden paraite kuloja, kulta ja kullatuita sekä hopeaisia kei-lonkureja.

Meillä saatte myös hienoja vii-kiormukasia, sekä lupakirjoja kun menette naimisiin.

A. E. BEATZ,
Parkin kellojen Korjaaja.

J. R. McKinnon & Son,

Copper Cliff.

Ehdottomasti parhain ja suurin ruoka- ja sekatarvakauppa.

Ilvaarmyymälä Greighton kai-vannolla. (P.)

KAYTTAKAA

Suomalaista parantolaa

Box 335
Sudburyssa T. ri K. Sunell
Lukkaa ilmoitus joka perjan-tain lehdestä.

SUOMALAINEN KELLOSEPPÄ

ottaa vastaan kelloseppän alalle kuuluvaa työtä. Fort William, 223 Robertson st. T. Louhela.

S. Kuovimiehi ottaa vastaan vil-loilevalle liikkeelle kellokorju-ta 123 Albert katu, Port Arthur. (K.L.)

Suomalainen RAATALINLIKE

M. PENNANEN

Kirjeosote Box 524, Sudbury, Ont.

Kangas varasto suuria ja moni-puolinen. (K.L.)

Sauna

voimika joka keskiviikko, perjan-tai ja lauantai 229 Robertson st., Fort William. (K.L.)

J. A. PAJUNEN.

PORTLANDIN SEMENTTIA,

kalkeja, Pariis linmaa ja puuli-maa. Tulku- ja vähittäiskaupoilla hoitaa, jaoheja ja eläimen jaohe-ja, sekä kanojen ruokaa.

Philip Labbe & Co.

Konttori- ja varastohuone Pearl, Court, Ambrose ja Graham kaduil-la, Port Arthurissa. (K.P.)

Halkomiehia tarvitaan

V. Wainion kämpillä. Maksu \$1-40 cordilla. Boordi \$18.00. Met-sä hyvä ja uudet kämpit.

Osoite

VICTOR WAINIO
A. C. Ry., Miel 54,
Searchmont, Ont.

Ivar Salo
SUOMALAINEN KELLO-
SEPPÄ
Työ taataan. 286 Bay st.

Union Räättäli

:: Emil Vallenius ::

Kaikkien ammattiin kuuluvaa työtä tehdään. Työ taataan, ja hinnat kohtuulliset. (K.L.)

55% Long st.,
COBALT, ONT.

Nimenmuutos-ilmoitus.

Nimeni, joka on ollut tähän asti Paavo Pietarinen on tästä lähtien oleva Paul Vesa Suomessa ja tässä maassa. (208)
Cobalt, Ont., syysk. 1 päivä 1913.
Paul Vesa.

ARTHUR L. McGOVERN
Lakimies & Notario.
Emmerson rakaus. Port Arthur
Puhelin 1441. Suomal. tulkki.
Puhelin 1441. (m.k.l.)

MINISTERINEUVOSTOLLA EI OLLUT MITÄÄN VASTAAN.

Ministerineuvosto on viime istunnonsaan käsitellyt seuraav-ta Suomea koskevat lakiehdotukset:

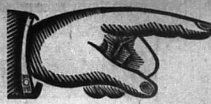
1) Semaattin estyksen heinä-kun 15 p:nä 1886 kaikkien

MINISTERINEUVOSTOLLA EI OLLUT MITÄÄN VASTAAN.

Ministerineuvosto on viime istunnonsaan käsitellyt seuraav-ta Suomea koskevat lakiehdotukset:

1) Semaattin estyksen heinä-kun 15 p:nä 1886 kaikkien

rikkan suomalaisien rooleiden pää-aanehen-
nattainia

KIITOS

SIITÄ MAINIOSTA KANNATUKSESTA, JOTA PORT ARTHURIN YLEISÖ ON OSOTTANUT TÄLLE ALENNUSMYNNILLE. KYRÖ-HELLBERG YHTIÖ ENEMMÄN KUN KUNNIOITTAJA JA PITÄÄ ARVOSTA SIITÄ VASTAUSTA JONKA YLEISÖ ANTOI MEIDÄN ALENNUSMYNNI ILMOITUKSEEN, SE MYÖS ON ELÄVÄNÄ TODISTEENA SIITÄ, ETTÄ KANSA KASITTAA ETUKAUPPOJEN ARVON AINA SILLOIN KUN TODELLISIA ALENNUKSIA TARJOTAAN. MEILLÄ ON TÄÄSEN ALENNETTUJA HINTOJA

:: Iso myynti jatkuu iloisesti ja viimeiset päivät tulevat olemaan etukauppapäiviä ::

Te kaikki tunnette varaston. Lukekaa loppuhuntain alennukset.

HIRMIUSTA HINTAIN RUUJO.
MISTA MIESTEN PUUVUILLE.
\$15.00 puvut \$ 7.95
\$20.00 " \$12.85
\$25.00 " \$15.65

POIKASTEN PUKUJA.
Poikasten \$4.00 puvut \$2.95
" \$5.00 " \$3.29
" \$6.00 " \$3.85

MIESTEN HOUSUJA.
\$2.50 housut \$1.65
\$3.00 " \$1.95
\$4.00 " \$2.35
\$5.00 " \$3.25

MIESTEN Uudet SYYSHATUT
\$1.50 hatut 68c
\$2.00 " \$1.39
\$3.00 " \$1.98

MIESTEN PUKINETAVARAA
tukkukauppahinnoilla.
\$1.25 union overhaalit 89c
\$1.25 pyhäpaidat 83c
\$1.50 pyhäpaidat 83c
\$1.00 villa-alusvaatteita 79c
\$1.50 täysvilla-alusvaatteita 98c
75c muu-ahuv 39c
Miesten 50c villasukkia 4c
10c pumpulissukkia 3c
10c neulilinoja 3c

Exelda neulilinoja 8c
10c kangashamkoja 6c
Miesten nahkakaitaita 19c
Miesten 50c nahkahamkoja 69c
Miesten \$1.25 rautatiehauk. 89c
25c henkselit 16c
35c kaulatavara 17c

ÄÄRETTÖMÄ KENKÄHAL- VENNUKSEA.

Miesten \$1.75 työkenkiä \$1.19
Miesten \$3.50-\$4.00 pyhäkenkiä nyt \$1.95
Miesten \$3.50-\$4.00 kenkiä \$2.29
Miesten \$5.00-\$6.00 kenkiä \$2.97
Naisten \$3.00 ja \$4.00 puoliken-

kiä \$1.85
Naisten \$5.00 pyhäkenkiä \$2.15
Naisten \$4 ja \$5 pyhäkenkiä \$2.95
Poikasten ja tyttösten \$2.50 kenkiä \$1.85
Tyttösten \$2.50 "pump" puolikenkiä \$1.19
Lasten \$1.50 puolikenkiä 89c

Kangastavaraa plänkettejä y. m. verrattomilla alennuksella.
Parhaita peinoikkaita 9c yd.
15c. flanelia 10c yd.
3c. lowan koria 25c
\$41.00 sinistä sarssia 48c yd.
75c. kiisemeriä 48c yd.

Naisten 10c. neulilinoja 3c.
Naisten 15c. sukia 19c.
\$1.25 pumpuliplänkettejä 79c.

ÄÄRETTÖMÄ ALENNUKSIA RUOKATAVARALLE.

Alla esitetyt hinnat ovat yhtä alhaiset kun kuka kauppias hyväsä voi ostaa vaununlastikaupalla ja tämän syyn tähden ne ehdottomasti kieltäydymme myymästä kauppiaille.
20 p. pussi sokeria kaikille ostajille, jotka ostavat \$2.00 tai enemmän edestä tavaraa 89c
4 pakkaa maissi täriä 25c.

7 kannua sartiineja 25c.
6 oz. kannu "Ocean Wave" baking pulveria 16c.
1 p. kannu Ocean pulveria 15c.
6 kannua herneitä 55c.
25c. pakka kauranrynnä 19c.
\$1.25 pesusaippua 25c.
50 p. pussi jauhoa \$1.39
15c. kannu toimeksia 9c.
15c. kannu luumuja 9c.
12½ pyyhkeinkangasta 9c.
25c. pullo Hienzin toimeksi kät-soppaa 15c.
20 pros. alennut kaikille graniittij- ja lakkitavalle. 25 pros. alennus kaikille porstille.

Lämmintä ja Kylmää

ilmaa varten

Meillä on hyvä valikoima hienoja silkkejä ja palttinaa. Sitten meillä on samettia, neliniittä, "penamalta" y. m. puku-kankaita. Katsekkaa mitä tutkikaan niitä ja pidäkää kiit. Ja sitten lehua, nukkeja, palleja ja pikkuisia pumppia "reikituoleja" y. m. Usi lähtöy kuluttaja lasitavara. Vesi-settejä 50c, Tee-settejä 40c, Marja-settejä 35c. Paikka mistä saatte Kiina- ja lasitavaraa halvalla on

236 Bay St.

Port Arthur.

Se Yksinkertaisen Tosiasia

että me ilmoitamme yksinomaan meidän työemme hyvyyden ja korkean taidon perusteella. Jokainen kundi tulee saamaan meidän parhaimman palveluksemme. Aina vaan lisäsihtyvä työomme on parhain todiste siitä, että me teemme sen minke me lupasimme. Pank meidät koetukseen alle nyt. Me oisimme halukkaita näyttämään teille mitä me voimme tehdä. Puhelin 1125.

ROGERS STUDIO

Koti Ensiluokk. Valokuvaukselle.

Port Arthurista.

— Kaikki, jotka haluavat KANSALAIAPAPERITÄ tänä syksynä jättäköt hakemuseen s. R. Snedbergille, rauhanuomari, 318 Bay st. Osuuskassaan yläkerrassa.

— Hyvä lehmä myytävänä, syyskuussa poikiva, lypsä ym. pari vuoden. Kysykää puhelin n:o 186, 177 River katu.

— Huonekalustoa myytävänä. Pöytä, tuoleja, sänkyä, y. m. kalustoa myydään halvalla 191 Second st., Port Arthur.

— Kalustettuja huoneita vuokrattavana 339 Foley st.

— Saloa ja kauneutta lisäävät meidän 3 röijälajiamme teidän olotonne. Tulkaa saamaan ne 236 Bay str.

— "Rygost". Harjoitus tänään klo 8 illalla, jokaisen saatavana.

— Kaikki "vanhat roolit ja näytelmäsuuren kirjat sekä puvut y. m. näytelmäsuuren tavaroita ovat tuovat pois.

— Kaluunauksen ja auton villilla palatuilla maanantai-iltaa yhteenmöräys Cumberland kadulla. Autossa istujat vahingoittuivat hieman.

— Kaupungin konttorin ilmoituksen mukaan tapahtui viime kuussa 17 avioliittoa, lapsia syntyi 58 ja kuolennatapahtuksia oli 29.

— Coca Cola valmistuslaitos on siirtynyt toisiin kasiniin.

teollisuusmaestria", pyhästä kii-täussaan tuomittuun vanhoillista unionista, erheily myös sanoo paikkauttamalla, että a. n. ja kapitalistit ovat häviävää tuokaa. Puhuja kai taltoi sanoo että ammatillisten vanhat tiloideudet taistelevat häviävät työväkikesien teollisuusasteen vaikeuksista eikä itse ammatillaisista, sillä he jokatapauksessa kuuluvat työväenluokkaan. Kuten asiantuntijia tietää, näillä sanontavoilla on suuri ero.

Mikäli nämä laksoisikaupungit ovat kysymyksessä ammatilliohien kuuluvat ovat juuri ne, jotka yhtymyksellisesti halitsevat työmaailman. Sitäpaitsi sitä ammatin häviämisen ei käy niin nopeasti kuin uuden suunnan edustajat olettavat, joten he ensisijakaan eivät ole mitään erikoisen luokkaa ja toiseksi ovat työväestöstä se ryhmä, joka määräävimmin vaikuttaa työväenluokkaan saavutuksiin, luomittamatta siitä että he eivät vielä oikein ole mielestämme kyllin kumouksellisia.

Tuomittakoon siis, mikä tuomittavana on, mutta harkittakoon sentään mitä kulloinkin sanotaan.

Vanhempi veli.

— "Hatanpään Heikkiä" oli luontai-iltaa katsomassa "läyri-käsi". Ja kyllä se sen ansaittiin, sillä tosiaan esitettiin näytelmä "munkkilemmattomasti", vaikka kappaleessa on

ja mainita yksityisistä näytte-
löijöitä, niin "vaarallista" kuin se onkin.

E. Hirske Hatanpään Heikkiä suoritti osansa erinomaisesti, tyneydellä ja varmuudella, väriäimällä osuessa yhtäältä liikaa, johon hänellä toisinaan lienee hienoa halua. Näin olen muodostui Hatanpään Heikkiä todella selainen uljas, itsestään luottava ja hillity henkilö, joksi tekijä oli hänet tarkoittanut. Hatanpään Heikin morsiamena oli Hulda Viljamaa oivan kuvan yleistä ja rohkeasta lylystä. Kokonaisvaikutusta heittäen hienoa käsien hermostusliikkeet. Kännesi oli erittäin soinnukas, joka oli onnien vaikuttamana Lyylin sisäistä lupunutta. Eräissä näytelmissä on ollut havaittavissa Viljamään sanontatavassa eräissä kohdin hiallista pöystä eli intoilua, mutta tästä näytelmästä päätettiin on hän siitä ehkä onnistunut vapauttamaan. — Puhevoista teki N. Pelman todellisen kuvan eläkeläisistä, tetteruista, senkin lupokkuhoista y. m. Mutta tässä suomalaisille paha kompastuski — kädet. Ne tahtoivat hieman liian rauhallitomaan harhailu oistajansa tarkoituksen ulkopuolella. Voimakkaita lauseita tulkitessa eivät ne malttaneet pysyä "kurssissaan", haittaen siten kokonaisvaikutusta. — Sundellilla oli vaikea osa Korven Kellossa. Osa olihin hänelle omassa kättä suostu-

si näytelmissä se, että hän oli puotoksen heittänyt liitteen ja niin ollen kykeni luomaan sievän kuvan Herpettiin-ististä, muodostan hillityn ja tarkoitusta vastaavan kuvan. Kirkko-kokouksessa haittasi se, että hän oli kokonnan selin yleisöön, olisi sen kaiketi voinut järjestää hieman sivuttaisiin-
kin, koska kerran oli niitten asiainajana. — L. Miettisen vanginvartija ei ollut hullumpi, silmien vilkuttaminen olisi tosin saanut jättää vähän vähemmälle. — Tavelana oli Toivonen niitten liiankin rauhallinen, lienee siitä ikämieheliikkeen sentään vielä innostusta. — Tuomas piispasta teki Kari miltei liiankin "pyhäin". Hän oli haittanut, vaikka kasvojen ilmeillä olisi hieman osoittanutkin sisäistä kielmiyttä.

Joukkokohtauksissa meni erittäinkin tappeluhoitusta tuntuva. Sitävastoin meni "ontuvasti" vartijakohtaus luolan edustalla.

Näytelmann pituus teki sen, että yleisöstä taisi tuntua hieman pitkävelteiseltä, mutta näytelmäsuuremme riipesi poistotolin suuremman osan siitä pitkävelteisyydestä, josta nähtävä luonnossa kissäsi olisi muodostunut.

Simuna.

Fort Williamista.

— Tarjoilijat halutaan Frederic hotelliin, 25.00 kuulta, West Fort William.

— Työnpäivät Ft. Williamissa. Mitään erityistä ei odotettu juhlasta, sillä kun tiedettiin Arthurissa olevan suuremman mielenosoituskokouksen, niin uskoimme usiden williamilaisien ottavan siihen osaa ja jäävän sinne juhlimaan. Tämä ajatus varmentui yhä enemmän noin puoli yhden aikaan, kun ainoastan muutamia henkilöitä otodotti "Pirtin" edustalla. — Kuitenkin alkoi ihmisiä puoli yhden ja yhden välillä tulvia, jolla järjestysmiehet olit otasssa osittivat riveihin. Vähässä ajassa muodostui rivi jo hui-maavan pitkäksi — ihmisiä tuli siine paljon enemmän kuin lukaan olisi voinut odottaa. — Ensimmäisiä kävelivät lipunkantajia, jotka seurasivat sujuvalla kajahutellen reippaita marssoja koko välin juhla-ken-tile lästi. — Juhla-ken-tile pääsi avasi soitokunta päivän ohjelman esittämällä useita kappaleita, jotka yleisö tyytyväisenä käsiä pukahtui otti vastaan. Seurasi avauspuhe E. Leinola, senjälkeen runo, koorilaulu; ohjelmassa mainittu Aki Rissanen puheun luttu luki ohjelman esittäjä samana päivänä tuleen sähkösanoman, jossa Rissanen ilmoitti voittamattoman esteen olevan syynä pois jäämisensä. Rissanen asemesta puhui Sare-

siis saamaan hyvän joukon suuren summan kuin lukaan edeltäpäin olisi osannut toivoa.

Port Arthurin ympäristöltä.

INTOLASTA.

Kyllä sitä täälläkin vaan puskeaan eteenpäin. — Ei vappi niinkään iltaasti, kuin ehkä hullaan. Oustan toiminta on ilton nuvakesta, vaikka joku osa ihmisistä on jo väsynyt, kun luomittui viime sunnuntaiin pidetyssä kuukausi kokouksessa; mutta sijaan on aina astunut uusi "rekrytyt-tä". Vakiutinen näytelmäsuuren johtaja on myös päästy tulla.

Mutta tämä on vasta vähän, sillä täällä on päätetty pitää ensi sunnuntaina, l. k. 7 p:nä, heti kello 1 jälkeen puolenpäivän suuri, jättäisimäinen kesäjuhla omalla lotilla. Tällaisilla juhlilla ei ole ennen kuultu eikä nähty täällä, eikä Pientillä, eikä Kivikoskella, eikä vielä La-pissakaan. Tällä juhalla tulee olemaan kaksikin tarkotusta. Ensiksikin on sillä ajottu maata lita koko kotimäyräistön nimeksi ja toiseksi näitä jättäisijuhlia on tarkoitettu tehdä rahaa, jota pannaan väkivaltavien talomme pystyttämiseen. Näitä juhlia on jo hommuttu viikkokausia, joten ensi oli alkomus pitää näitä juhlia työpäivänä, vaan

Nainen saapi paikan

Työkansan kirjakaupan hoitajana.

Hakemukset ja palkkavainutuu-
shetettävä esotella:

Työkansan johtokunta,
Box 516, Port Arthur, Ont.

na Suomessa tapahtunutta sa-lu-viinanpolttoa. Kappaleen nimi on: "Metsän povessa."

Etisikää tällä viikolla Työkansasta ilmoitus, josta näette tarkemmin. Se henkilö joka nyt jää pois näistä juhlista: on nari, joka pettää itsensä iäksi. Naapurikyläläiset ja kaupunkilaiset, jotka ovat aikoneet käydä täällä vierailmassa, on nyt parhain tilaisuus tulla.

Tämän lehden 191 numerossa on eräs "Farmarin syndikaty-nen" tehnyt pari pientä erehdyksi kirjessään. Ensiksikin hän ei näytä tuntevan näitä matkoja koska hän sanoo olevan osaston lotin noin yksitoista ja puoli mailia kaupunkista. Todellisuudessa ei ole kuin yksitoista mailia ja 49 julkua, mitattuna Port Arthurin postikonttorilta. Tämä olkoon juh-

